

ฉบับทางการ

British Embassy
Bangkok

การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ของประเทศไทยด้วยข้อมูลเปิด

เมษายน 2567

ฉบับทางการ

Open Data Institute

สารบัญ

สารบัญ	1
เกี่ยวกับรายงาน	2
บทสรุปผู้บริหาร	3
ความเป็นมา	8
การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยด้วยข้อมูลเปิด	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
โครงสร้างของรายงาน	9
ข้อมูลเปิดคืออะไร? ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูล คืออะไร?	10
สเปกตรัมข้อมูล (Data Spectrum)	10
จัดการดูแลข้อมูล -> สร้าง -> ตัดสินใจ	12
ประโยชน์ของข้อมูลเปิด	12
ความเชื่อมั่น	13
การปรับปรุงประสิทธิภาพ	14
การสนับสนุนนวัตกรรม	14
กรณีศึกษา: Stream	15
บทบาทของสถาบันข้อมูล	16
กรณีศึกษา: ธนาคารทรัพยากรชีวภาพแห่งสหราชอาณาจักร (UK Biobank)	19
โอกาสสำหรับรัฐบาล	20
กรณีศึกษา: การคมนาคมลอนดอน (Transport for London หรือ TfL)	21
กรณีศึกษา: OpenActive	22
การเปลี่ยนแปลงสังคมและนโยบายสาธารณะ	24
กรณีศึกษา: การเปิดข้อมูลการเคลื่อนที่ของประชากร (mobility data) ในฝรั่งเศส	24
ข้อมูลเปิดในภาครัฐของประเทศไทย	26
ข้อมูลเปิดในประเทศไทย	26
นโยบายข้อมูลเปิดและระบบนิเวศของข้อมูล	27
กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในสหราชอาณาจักร	28
กรณีศึกษา: การธนาคารแบบเปิด (Open Banking) ในสหราชอาณาจักร	30
ผลการศึกษา	32
ความรู้ที่จำกัดเกี่ยวกับข้อมูลเปิดและคุณประโยชน์ของข้อมูล	32

กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในเซอร์เบีย	33
ความท้าทายด้านความพร้อมใช้งานและคุณภาพของข้อมูล	34
การใช้งานและคุณค่าของข้อมูลเปิดที่จำกัด	35
กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในแคนาดา	36
ความท้าทายในการดำเนินนโยบายและการบังคับใช้	38
กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในอูรุกวัย	39
โครงสร้างพื้นฐานข้อมูลเปิด	41
การเพิ่มประสิทธิภาพวิธีทำงานและประสิทธิภาพที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเปิด	41
กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในสโลวาเกีย	42
ความท้าทายในการรับข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ	44
การสื่อสารและการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐบาลที่ไม่เพียงพอ	44
การดำเนินงานขั้นต่อไปและข้อเสนอแนะ	44
ภาคผนวก: ระเบียบวิธีวิจัย	51

เกี่ยวกับรายงาน

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดย Open Data Institute (ODI) และเผยแพร่ในเดือนเมษายน 2567 โดยผู้เขียนหลักคือ คุณ Sasha Moriniere และได้รับการสนับสนุนจาก Dr.Jared Robert Keller และ คุณ Calum Inverarity

รายงานนี้ได้รับทุนจาก *Evidence Fund* ของหน่วยงาน South Asia Research Hub ในสังกัดของกระทรวงการต่างประเทศ (Foreign, Commonwealth and Development Office: FCDO) รัฐบาลสหราชอาณาจักร อย่างไรก็ตาม มุมมองที่ถูกนำเสนอในรายงานฉบับนี้มิได้สะท้อนถึงนโยบายอย่างเป็นทางการของรัฐบาลสหราชอาณาจักร

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สปร.) ของประเทศไทย และบริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด สำหรับการสนับสนุนและคำแนะนำทั้งหมดในการจัดทำรายงานฉบับนี้

บทสรุปผู้บริหาร

ความสำคัญของข้อมูลต่อการทำงานของเศรษฐกิจและสังคมยุคใหม่เป็นสิ่งที่เข้าใจกันดีในวงกว้าง ดังที่เห็นได้จากการวิจัยเกี่ยวกับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ¹ และสังคมของข้อมูล² อย่างไรก็ตาม คุณค่าที่สามารถสร้างได้จากข้อมูลนั้นขึ้นอยู่กับระดับที่ข้อมูลนี้สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและการพัฒนาเครื่องมือ ผลิตภัณฑ์และบริการ ไม่ว่าจะเป็นการเผยแพร่ข้อมูลเปิดหรือการแบ่งปันแบบจำกัด

บทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลนั้นเป็นเรื่องที่ไม่อาจมองข้ามได้ เมื่อพิจารณาจากทั้งข้อมูลที่รัฐบาลดูแลและอิทธิพลที่รัฐบาลมีผ่านมาตรการต่างๆ เช่น กฎหมาย เพื่อจูงใจให้มีการแบ่งปันและการใช้ข้อมูลอย่างรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในระบบนิเวศของข้อมูล การเผยแพร่และการใช้ข้อมูลเปิดสามารถสร้างประโยชน์ต่อสังคมเป็นอย่างมาก เช่น การพัฒนานวัตกรรม ความโปร่งใสมากขึ้น และประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่และองค์กรอาจมีความลังเลที่จะเปิดเผยข้อมูล ด้วยความกังวลเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือทัศนคติที่เป็นอุปสรรค³ ด้วยเหตุนี้เอง รัฐบาลจึงจำเป็นต้องแสดงบทบาทในการโน้มน้าวหน่วยงานต่างๆ ผ่านการแสดงตัวอย่างให้เห็นถึงประโยชน์ของข้อมูลเปิดและแนวทางปฏิบัติที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้

รัฐบาลไทยและสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) ตระหนักถึงประโยชน์ของข้อมูลเปิดที่เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมศักยภาพรัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ซึ่งเห็นได้จากโครงการริเริ่มที่มีอยู่ เช่น พอร์ทัลข้อมูลเปิดภาครัฐ ซึ่งมีชุดข้อมูลเปิดมากกว่า 11,000 ชุด ตลอดจนคำแนะนำและแหล่งข้อมูลมากมายเพื่อช่วยให้หน่วยงานภาครัฐเผยแพร่ข้อมูลเปิด นอกจากนี้ ยังได้รับการส่งเสริมผ่านกิจกรรมที่ช่วยสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประโยชน์ของข้อมูลเปิด เช่น การแข่งขันแฮ็กการโอน และรางวัลข้อมูลเปิดสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความท้าทายในด้านการเผยแพร่และการใช้ข้อมูลเปิดในประเทศไทย ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ และในสังคมวงกว้าง งานวิจัยชิ้นนี้จะระบุถึงมาตรการที่เป็นไปได้ที่สามารถช่วยเอาชนะความท้าทายเหล่านี้ ในบทสรุปเกี่ยวกับความท้าทายและคำแนะนำประกอบด้วย (รายละเอียดเพิ่มเติมจะรวมอยู่ในส่วนการดำเนินงานขั้นต่อไปและข้อเสนอแนะ):

ข้อท้าทาย: ความเข้าใจที่จำกัดเกี่ยวกับข้อมูลเปิดและความรู้และความเข้าใจข้อมูลโดยทั่วไป

¹ Lateral Economics (2016), '[Permission Granted: The economic value of data assets under alternative policy regimes](#)'.

ODI (2016), '[Report Research: The economic value of open versus paid data](#)'.

² ODI (2022) '[Understanding the social and economic value of sharing data](#)'.

³ ODI (2023) '[Understanding the social and economic value of sharing data](#)'.

ข้อเสนอแนะ:

- สพร.
ควรสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการทำงานร่วมกันได้ระหว่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) กับหลักการข้อมูลเปิด โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น เทคโนโลยีคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของข้อมูล (privacy-enhancing technologies: PETs) สพร.
ควรพิจารณาการพัฒนาแนวทางที่คล้ายกับแนวทางที่คำนึงถึงความปลอดภัยสำหรับข้อมูลเปิดและแบ่งปันของสหราชอาณาจักร (UK's [Security-Minded approach to Open and Shared Data](#)⁴) โดยต่อยอดจาก [แนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณชนของสพร.](#)⁵
 - แนวทางนี้ควรถูกพิจารณาเป็น **การพัฒนาในระยะยาว** เนื่องจากต้องใช้เวลา อย่างไรก็ตาม **กิจกรรมระยะสั้น** ที่ทำได้ควบคู่ไปด้วยคือ การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ เพื่อระบุข้อกังวลและสร้างขีดความสามารถด้านการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้องควรทำการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างระดับความรู้ด้านข้อมูลแบบเปิดในปัจจุบันและทักษะที่จำเป็น และพัฒนาแผนการฝึกอบรมที่เหมาะสม รวมถึงดำเนินการประเมินความรู้และความเข้าใจข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ โดยใช้กรอบทักษะข้อมูลของ ODI ([Data Skills Framework](#)⁶)
 - คณะผู้วิจัยเสนอให้ข้อเสนอแนะนี้เป็น **การฝึกทักษะระยะกลาง** เนื่องจากถึงแม้จะมีเนื้อหาอยู่ แต่ก็ต้องใช้เวลาเพิ่มเติมในการดำเนินการวิเคราะห์พื้นฐาน
- สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
ควรจัดลำดับความสำคัญของการบูรณาการจริยธรรมข้อมูลเข้ากับกระบวนการจัดทำข้อมูลขององค์กร
 - ข้อเสนอแนะนี้เป็น **กิจกรรมระยะสั้น** สำหรับบางหน่วยงาน แต่อาจเป็น **กระบวนการระยะยาว** สำหรับบางหน่วยงานเช่นกัน โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจข้อมูลที่มีอยู่ บ่อยครั้งที่หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการกับข้อมูล เช่น สพร. และสำนักงานสถิติแห่งชาติ สามารถนำหลักการการใช้ข้อมูลที่มีจริยธรรมมาประยุกต์ในการใช้ข้อมูลได้ดีกว่า ในขณะที่บางหน่วยงานจะต้องใช้เวลาและได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติม

ข้อท้าทาย: ปัญหาเกี่ยวกับความพร้อมใช้งานของข้อมูล คุณภาพ และการใช้งาน

ข้อเสนอแนะ:

- สพร.
สามารถมีส่วนช่วยปรับปรุงการให้สิทธิ์ใช้ข้อมูลและมาตรฐานของหน่วยงานในรัฐบาลไทย ผ่านการพัฒนาคำแนะนำและทรัพยากรเพิ่มเติมสำหรับหน่วยงานต่างๆ

⁴ National Protective Security Authority (2023), '[Security-Minded approach to Open and Shared Data](#)'.

⁵ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (2020), '[Open Data Process Quick Guide](#)'.

⁶ ODI (2020), '[Data Skills Framework](#)'.

- ข้อเสนอแนะนี้จะต้องใช้ความมุ่งมั่นระยะยาวจาก สพร.
- สพร. ควรปรับปรุงคุณภาพข้อมูลและทำให้เป็นข้อมูลที่เครื่องสามารถอ่านได้ (machine readable) เพื่อเพิ่มการใช้งานข้อมูล โดยอาจเริ่มต้นจากแค็ตตาล็อกข้อมูลเปิดที่ควรมีชื่อและ URL อย่างเป็นทางการของใบอนุญาต หรือข้อกำหนดการใช้งานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบที่เครื่องอ่านได้สำหรับแต่ละชุดข้อมูล
 - ข้อเสนอแนะนี้อาจเป็นความพยายามระยะกลางสำหรับ สพร. เนื่องจากส่วนใหญ่จะต้อยอกจากการพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่แล้ว

ความท้าทาย: ทรัพยากรข้อมูลเปิดที่มีอยู่ไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างเต็มที่ หรือไม่ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ:

- สพร. ควรสนับสนุนองค์กรต่างๆ ที่ส่งเสริมข้อมูลเปิดเพื่อเน้นการนำข้อมูลมาใช้ซ้ำและประโยชน์ของข้อมูล รวมถึงประสิทธิภาพการทำงาน ความโปร่งใส และความไว้วางใจของประชาชนที่มีรัฐบาลที่เพิ่มขึ้น
 - แม้ว่าข้อเสนอแนะนี้จะมีความพยายามระยะยาวต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม แต่สามารถทำได้ผ่านกิจกรรมระยะสั้น โดยต้อยอกจากความพยายามที่มีอยู่ในปัจจุบันของ สพร. เช่น การแข่งขันแอ็กกาธอน และการมอบรางวัลข้อมูลเปิดสำหรับหน่วยงานภาครัฐ
- สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ควรสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งผ่านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่าย รัฐบาลไทยสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกของโครงการริเริ่มด้านข้อมูลเปิดและส่งเสริมวัฒนธรรมของการตัดสินใจที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลในภาคส่วนต่างๆ โดยส่งเสริมความร่วมมือให้สอดคล้องกับลำดับความสำคัญเชิงกลยุทธ์และความต้องการของสังคม
 - ข้อเสนอแนะนี้อาจเป็นความตั้งใจระยะกลาง ซึ่งจะต้องอาศัยรากฐานในการพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับพันธมิตรเพื่อระบุพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำงาน

ข้อท้าทาย:

อุปสรรคในการปรับใช้และการบังคับใช้นโยบายข้อมูลเปิดและโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลเปิด

ข้อเสนอแนะ:

- สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควรระบุ "แชมป์เปี้ยนด้านข้อมูลเปิด" ที่สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อหลักระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือและตอบคำถามเพื่อนร่วมงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ หรือการใช้ข้อมูลเปิด แชมป์เปี้ยนเหล่านี้ควรได้รับมอบหมายให้สนับสนุนนโยบายข้อมูลเปิด ประสานงานความระหว่างหน่วยงานต่างๆ และรับรองการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 - ข้อเสนอแนะนี้ควรถูกมองว่าเป็นวัตถุประสงค์ระยะสั้น

ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วกับหน่วยงานภาครัฐและกระทรวงต่าง ๆ

- สพร. ควรพิจารณาการสำรวจศักยภาพของสถาบันข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจและผลกระทบทางสังคม โดยเป็นส่วนสนับสนุนในความพยายามเสริมสร้างศักยภาพให้กับรัฐบาลผ่านข้อมูลเปิด สพร. จำเป็นต้องระบุและวางแผนบทบาทต่างๆ ที่สถาบันข้อมูลสามารถทำได้ในประเทศไทย ขณะเดียวกันก็สนับสนุนให้หน่วยงานกำกับดูแลอื่นๆ ทำในลักษณะเช่นเดียวกัน
 - กิจกรรมนี้จะช่วยส่งเสริมความพยายามในการยกระดับข้อมูลเปิดของ สพร. ซึ่งอยู่ในสถานะที่เหมาะสมที่จะทำหน้าที่เป็นสถาบันข้อมูลให้กับรัฐบาล อย่างไรก็ตาม กระบวนการนี้มีหลายขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง ODI จะสามารถให้การสนับสนุนได้ ข้อเสนอแนะนี้จึงเป็นการดำเนินการระยะกลาง

ข้อท้าทาย: ความต้องการความคล่องตัว เพิ่มประสิทธิภาพขั้นตอนการทำงาน และปรับปรุงการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ:

- สพร. ควรพิจารณาการสร้างความร่วมมือที่ชัดเจนสำหรับหน่วยงานต่างๆ และเพิ่มช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลเปิดภายในหน่วยงานภาครัฐ
 - เมื่อพิจารณาจากเอกสารและแนวปฏิบัติที่มีอยู่แล้ว ข้อเสนอแนะนี้ควรเป็นความมุ่งหวังระยะสั้นหรือระยะกลางสำหรับ สพร.
- สพร. ควรแต่งตั้งผู้ประสานงานหลักสำหรับข้อสอบถามเร่งด่วนและปรับปรุงการเข้าถึงทรัพยากร สิ่งนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานที่ราบรื่นยิ่งขึ้นและส่งเสริมสภาพแวดล้อมข้อมูลเปิดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
 - เช่นเดียวกับข้อเสนอแนะในการสร้างแชมป์เปี้ยนด้านข้อมูลภายในหน่วยงาน การระบุและแต่งตั้งบุคคลเฉพาะเพื่อทำหน้าที่นี้ควรถือเป็นลำดับความสำคัญในระยะสั้น

รัฐบาลไทยควรพิจารณาถอดบทเรียนจากประสบการณ์ของประเทศอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาแนวปฏิบัติด้านข้อมูลเปิด เพื่อจัดการกับความท้าทายเหล่านี้ ตัวอย่างของแนวคิดริเริ่มที่ประสบความสำเร็จได้ถูกรวบรวมอยู่ในรายงานเล่มนี้ ซึ่งอาจใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างแรงบันดาลใจหรือนำมาปรับใช้ในประเทศไทยตามความเหมาะสม

คำแนะนำที่อยู่ในรายงานเล่มนี้อ้างอิงจากผลการวิจัยที่จัดทำโดย ODI และมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเผยแพร่และการใช้ข้อมูลเปิดในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การวัดผลกระทบของการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และติดตามการประเมินความท้าทายและอุปสรรคที่เหลือในภายหลัง เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้มั่นใจว่าการดำเนินนโยบายมี

ความคืบหน้าอย่างต่อเนื่องและมีส่วนในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทยผ่านข้อมูลเปิด
ด้วยกระบวนการที่เป็นวัฏจักรนี้
รัฐบาลไทยจะสามารถยกระดับการใช้ข้อมูลเปิดทั่วทั้งภาครัฐและสังคมไทยในวงกว้าง

ความเป็นมา

ข้อมูลยังคงเป็นสินทรัพย์ที่มีค่ามากขึ้นสำหรับองค์กรและรัฐบาลในการจัดสรรผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ ด้วยเหตุนี้ องค์กรต่างๆ จึงมีความพยายามรวบรวมข้อมูลมากขึ้นกว่าที่เคย ตั้งแต่ข้อมูลลูกค้า บันทึกข้อมูลของพนักงาน ไปจนถึงธุรกรรมทางการเงิน รัฐบาลยังรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจำนวนมหาศาลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจและปรับปรุงบริการสำหรับประชาชน ซึ่งรวมถึงข้อมูลสำมะโนประชากร บันทึกสุขภาพของผู้ป่วย และสถิติอาชญากรรม นอกจากนี้ การรวบรวมและการใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดโครงการและความคิดริเริ่มระดับโลกจำนวนมากในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดในการรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

ODI มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการนำข้อมูลเปิดมาใช้ และให้คำแนะนำแก่รัฐบาลเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์ในการพัฒนาข้อมูลเปิด ซึ่งข้อมูลเปิดมีประโยชน์เป็นที่ประจักษ์มากมาย อาทิ ช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารนโยบายสาธารณะ การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจในภาคเอกชน และการเอื้อประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้าง

เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐมีการรวบรวม ใช้ และแบ่งปันข้อมูลมากขึ้น ประเด็นความโปร่งใสและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ใช้ข้อมูลของพลเมืองจึงมีความสำคัญมากขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในการให้บริการสาธารณะ นอกจากนี้ รัฐบาลสามารถส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและการให้บริการสาธารณะที่แม่นยำและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการอำนวยความสะดวกในการใช้ซ้ำและแบ่งปันข้อมูล⁷

การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยด้วยข้อมูลเปิด

ODI ได้ดำเนินโครงการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 ถึงเดือนมีนาคม 2567 ด้วยการสนับสนุนของสถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย หน่วยงาน South Asia Research Hub รัฐบาลสหราชอาณาจักร และ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อค้นหาแนวทางที่รัฐบาลดิจิทัลของไทยสามารถเสริมศักยภาพได้ดียิ่งขึ้นด้วยการใช้ข้อมูลที่เปิดเผยที่มีอยู่ รายงานเล่มนี้ได้รวบรวมผลจากประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสะท้อนให้เห็นโอกาสในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ข้อมูลเปิดของรัฐบาลไทย เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม ความโปร่งใส และประสิทธิภาพในกระบวนการตัดสินใจให้สอดคล้องกับการวิจัยเปรียบเทียบที่ดำเนินการควบ

⁷ OECD (n.d.), ‘[Open Government Data](#)’.

คู่กันไป

ครอบคลุมการศึกษาความสำเร็จของกิจกรรมและข้อมูลเปิดในประเทศที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้นำด้านข้อมูลเปิดระดับโลก และได้คัดเลือกตัวอย่างความสำเร็จที่สามารถถ่ายทอดบทเรียนให้กับประเทศไทยได้

รายงานเล่มนี้ได้รวบรวมผลการศึกษาเพื่อจัดทำเป็นชุดข้อเสนอแนะและแผนงานในอนาคตที่สามารถช่วย สพร. และรัฐบาลไทยในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงสำหรับ สพร. เพื่อช่วยส่งเสริมการใช้ข้อมูลเปิดทั้งในหน่วยงานภาครัฐและและสังคมในวงกว้าง

โครงสร้างของรายงาน

ในส่วนต่อไปของรายงานจะนำเสนอภาพรวมว่าข้อมูลเปิดคืออะไร ประโยชน์ของข้อมูลเปิด และข้อควรพิจารณาทั่วไปที่จำเป็น

บทต่อไปของรายงานจะครอบคลุมผลการศึกษาที่ได้จากกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการ รวมถึงกรณีศึกษาจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่ถือเป็นผู้นำในด้านข้อมูลเปิด และข้อเสนอแนะเชิงลึกสำหรับ สพร. เพื่อการประยุกต์กรณีศึกษาและตัวอย่างความสำเร็จจากกรณีศึกษาเหล่านี้

คณะผู้วิจัยได้พยายามระบุถึงโอกาสในการพิจารณาเพื่อปรับปรุงการเผยแพร่และการใช้ข้อมูลเปิดของหน่วยงานรัฐบาลไทย

ในส่วนบทสรุปจะประกอบด้วยชุดข้อเสนอแนะที่อ้างอิงจากผลการศึกษาในระดับความพร้อมของข้อมูลเปิดในปัจจุบัน และความท้าทายที่มีอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตระหนักถึงประโยชน์ของข้อมูลเปิดมากยิ่งขึ้น

ข้อมูลเปิดคืออะไร?

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลคืออะไร?

รายงานส่วนนี้จะนำเสนอภาพรวมของข้อมูลเปิด โดยพิจารณาว่าข้อมูลเปิดแตกต่างจากข้อมูลประเภทอื่นอย่างไร และสถานการณ์ที่เหมาะสมต่อการใช้ข้อมูลเปิด ตามด้วยการนำเสนอวิธีการปฏิบัติที่ข้อมูลเปิดสามารถนำมาซึ่งประโยชน์สำหรับผู้เผยแพร่ข้อมูล และผู้ใช้ข้อมูลนั้นๆ จากนั้นจะพิจารณาถึงผลกระทบต่อนักส่วนที่เกิดจากการใช้ข้อมูลเปิด เพื่อแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ได้ถูกพิสูจน์ผ่านการใช้กรณีศึกษาด้านข้อมูลเปิดที่มีการวัดผลกระทบที่มีนัยสำคัญ

สำหรับ ODI ข้อมูลเปิด คือ ข้อมูลที่ทุกคนสามารถเข้าถึง ใช้ และแชร์/แบ่งปันได้⁸ สิ่งสำคัญคือต้องเข้าใจว่า "ข้อมูลเปิด" ครอบคลุมมากกว่า "ข้อมูลเปิดภาครัฐ" ข้อมูลเปิดไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการเพิ่มความโปร่งใสและความรับผิดชอบเท่านั้น แต่ข้อมูลเปิดยังมีประโยชน์อื่นๆ อีกมากมาย ต่อภาครัฐและภาคเอกชนด้วย กรอบการแบ่งปันข้อมูลจึงควรสะท้อนความมุ่งมั่นในการเปิดข้อมูลที่มีพื้นฐานในการส่งมอบคุณค่าให้กับผู้คนและโลก โครงการริเริ่มจะต้องเผยแพร่อย่างมีวัตถุประสงค์⁹

สเปกตรัมข้อมูล (Data Spectrum)

เมื่อพิจารณาข้อมูลเปิด สิ่งสำคัญคือต้องคำนึงถึงสเปกตรัมข้อมูล¹⁰ สเปกตรัมข้อมูลนั้นควรได้รับการพิจารณาว่าเป็นกรอบแนวคิดสำหรับข้อมูล ว่าข้อมูลใดบ้างที่จะถูกเผยแพร่ภายใต้การอนุญาตแบบเปิด ข้อมูลใดบ้างที่จะถูกแบ่งปันภายใต้การอนุญาตที่ไม่เปิด และข้อมูลใดที่จะยังคงปิดอยู่

ทั้งนี้ ข้อมูลเปิด หมายถึง ข้อมูลที่ใครก็ตามสามารถเข้าถึง ใช้งาน หรือแบ่งปันได้¹¹ ซึ่งหมายความว่า ข้อมูลควรเผยแพร่ด้วยการอนุญาตแบบเปิด¹² เช่น [Open Government Licence](#)¹³ ของสหราชอาณาจักร หรือที่อยู่บนรายการใน [Creative Commons](#).¹⁴

⁸ ODI (2016), '[What is open data?](#)',

⁹ Open Data Charter (2018), '[Publishing with Purpose: ODC 2018 Strategy](#)'. -

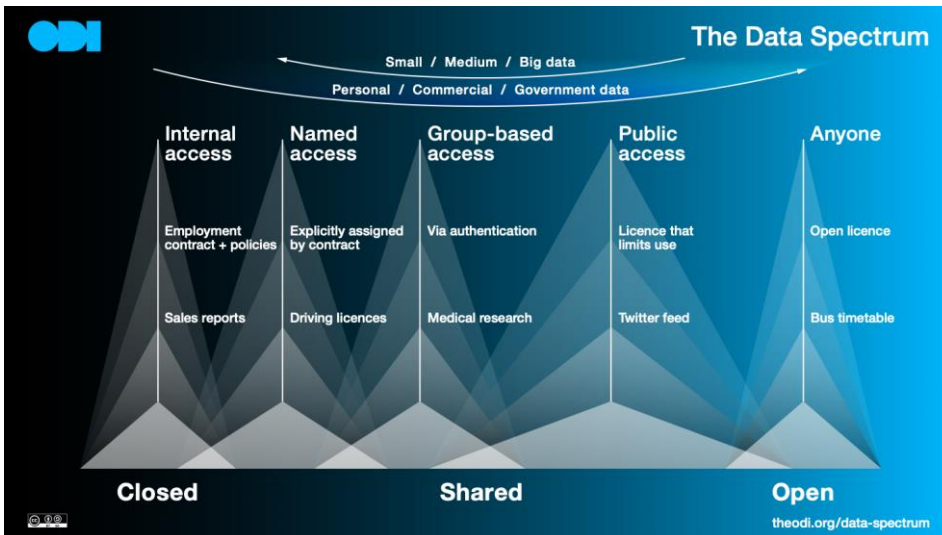
¹⁰ ODI (2020), '[The Data Spectrum](#)'.

¹¹ ODI (2022), '[Glossary](#)'.

¹² ODI (2013), '[Publisher's Guide to Open Data Licensing](#)'.

¹³ The National Archive, '[Open Government Licence](#)'.

¹⁴ Creative Commons, '[Licenses List](#)'.

ภาพที่ 1: สเปกตรัมข้อมูล (ฉบับอังกฤษ) (ที่มา: [theodi.org](https://theodi.org/data-spectrum))

แม้ว่า ODI จะสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลหากเป็นไปได้ แต่ข้อมูลส่วนใหญ่ที่พร้อมใช้งานมีแนวโน้มที่จะอยู่ในลักษณะ**ข้อมูลที่ถูกแบ่งปัน** ซึ่งโดยทั่วไปเข้าใจกันว่าเป็นข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้จากหลายแหล่งนอกเหนือไปจากที่ที่รวบรวมหรือจัดทำข้อมูลนั้นๆ แต่ไม่ได้ถูกเผยแพร่โดยการอนุญาตแบบเปิด ข้อมูลที่ถูกแบ่งปันมีพื้นที่กว้างที่สุดบนสเปกตรัมข้อมูล

ครอบคลุมตั้งแต่ข้อมูลที่ถูกเผยแพร่จากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง ภายใต้ข้อตกลงการเข้าถึงที่ระบุชื่อหรือการเข้าถึงแบบกลุ่ม – เช่น ผ่านข้อตกลงการแบ่งปันข้อมูลหรือพอร์ทัลข้อมูลเชิงพาณิชย์ หรือข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ภายใต้การอนุญาตที่จำกัดการใช้งาน เช่น อนุญาตให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์¹⁵ หรือ อนุญาตให้ทำซ้ำ เผยแพร่ต่อได้ แต่ห้ามแก้ไข¹⁶

ข้อมูลบางประเภทในทุกระบบนิเวศยังคง**ปิดอยู่** โดยจะไม่ถูกแบ่งปันออกไปนอกองค์กร เพื่อคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ผลประโยชน์ทางการค้า หรือความมั่นคงของชาติ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าข้อมูลนี้อาจยังคงปิดอยู่ แต่สามารถทำให้ข้อมูลดังกล่าวอยู่ในลักษณะที่ไม่ระบุตัวตนยังคงแบ่งปันหรือเปิดเผยได้ แนวทาง¹⁷ และเทคโนโลยี¹⁸

การกำกับดูแลข้อมูลใหม่กำลังผลักดันให้เกิดการพิจารณาใหม่สำหรับขอบเขตที่ข้อมูลอ่อนไหว (sensitive data) ดังกล่าวควรถูกปิดไว้

การดูแลข้อมูลที่รับผิดชอบ¹⁹ จะก่อให้เกิดประโยชน์ที่สามารถนำไปสู่การบริหารนโยบายสาธารณะในหลายๆ ด้านที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

¹⁵ Creative Commons, 'CC BY-NC 4.0 LEGAL CODE'.

¹⁶ Creative Commons, 'CC BY-NC-ND 4.0 DEED'.

¹⁷ ODI (2021), 'How do data institutions facilitate safe access to sensitive data?'.

¹⁸ ODI (2023), 'Privacy enhancing technologies (PETs)'.

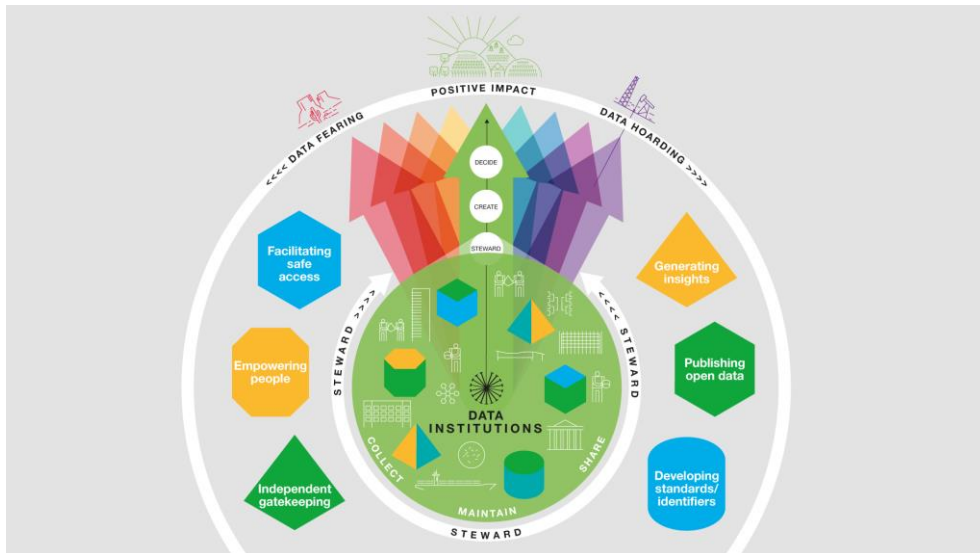
¹⁹ ODI (2023), 'Responsible data stewardship'.

จัดการดูแลข้อมูล -> สร้าง -> ตัดสินใจ

การดูแลข้อมูลเป็นกิจกรรมพื้นฐานในวงจรหรือห่วงโซ่คุณค่าของข้อมูล - การรวบรวม ดูแลรักษา และแบ่งปันข้อมูล ดังที่ระบุไว้ในภาพที่ 2 ด้านล่าง

องค์กรที่ดูแลข้อมูลจะทำหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูล เพื่อวัตถุประสงค์ใด และเพื่อประโยชน์ของใคร ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐ เช่น หน่วยงานที่เผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผย เช่นเดียวกับพอร์ทัลข้อมูลเปิดที่องค์กรและบุคคลเข้าถึงข้อมูลนี้ได้

วิธีการดูแลข้อมูลจะส่งผลต่อประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ บริการ และความรู้เชิงลึก ที่ข้อมูลถูกนำมาใช้ เพื่อพัฒนา รวมถึงการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ และกิจกรรมที่ข้อมูลสามารถสนับสนุนได้ การดูแลข้อมูลยังเกี่ยวข้องกับการตระหนักถึงคุณค่าและการจำกัดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นได้

ภาพที่ 2: บทบาทของสถาบันข้อมูล (ที่มา: theodi.org)

ด้วยการปฏิบัติตามแนวทางข้างต้น

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถคาดการณ์และป้องกันผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการแบ่งปันข้อมูล หรือการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผย และยังช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์สูงสุดจากข้อมูลได้ด้วย เราจะมาสำรวจผลประโยชน์เหล่านั้นกัน

ประโยชน์ของข้อมูลเปิด

กรณีศึกษาด้านล่างสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์หลายประการของข้อมูลเปิด โดยสรุปเพื่อให้เห็นภาพรวมที่ครอบคลุมดังนี้

แม้ว่าเราจะเข้าใจความสำคัญของข้อมูลเปิดและข้อมูลที่ถูกระบุ แต่ภาครัฐกิจ องค์กรการกุศล บุคคล และภาครัฐเองก็สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้มากขึ้นหากมีการทำให้เปิด เมื่อหน่วยงานของรัฐเผยแพร่ข้อมูลเปิด ประชาชนก็อาจได้รับประโยชน์จากหลากหลายทาง

ข้อดีของข้อมูลเปิด คือทุกคนจะได้รับประโยชน์จากข้อมูลนี้ เพราะทุกคนสามารถใช้ข้อมูลนั้นเพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ได้ โดยอาจเป็นการที่ภาครัฐตัดสินใจเกี่ยวกับใบสั่งยาได้ดีขึ้น²⁰ ซึ่งอาจเป็นส่วนช่วยชีวิตประชาชนได้มากขึ้น อาจเป็นหนึ่งในหลายร้อยธุรกิจที่ใช้ข้อมูลเปิด²¹ หรือประชาชนที่ตัดสินใจได้ดีขึ้นเนื่องจากบริการที่ทำให้การซื้อบ้านเป็นเรื่องง่าย²² หรือการหาเส้นทางในเมืองที่ไม่คุ้นเคย²³ ท้ายที่สุดแล้ว สิ่งเหล่านี้ได้ชี้ให้เห็นถึงนวัตกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้คนและชุมชน และการใช้ข้อมูลและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นนั้นไม่ถูกจำกัดในการนำไปใช้ต่อ สิ่งสำคัญคือต้องทำให้เกิดความตระหนักว่าข้อมูลไม่ได้เป็นสินค้าแข่งขันและสามารถนำไปใช้ได้โดยไม่กระทบหรือจำกัดความสามารถของอีกฝ่ายจากการได้รับประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าว²⁴ ด้วยเหตุนี้ ประโยชน์ของข้อมูลเปิดจึงเป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ

ความเชื่อมั่น

งานศึกษาก่อนหน้านี้ของ ODI แสดงให้เห็นว่าการเผยแพร่ข้อมูลเปิดช่วยสร้างความไว้วางใจในองค์กรได้ เดิมทีข้อมูลเปิดถูกใช้ในภาครัฐเพื่อทำให้รัฐบาลมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ข้อมูลเปิดถูกใช้เป็นกลไกที่ทำให้เกิดการตรวจสอบได้ โดยที่องค์กรและบุคคลต่างๆ สามารถประเมินการกระทำและการตัดสินใจของรัฐบาลอย่างละเอียดถี่ถ้วน เมื่อหน่วยงานภาครัฐเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ เช่น งบประมาณ ค่าใช้จ่าย และผลการปฏิบัติงาน ประชาชนก็จะสามารถติดตามวิธีการจัดสรรงบประมาณสาธารณะ ทำให้เจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน ความโปร่งใสที่เกิดขึ้นช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างรัฐบาลและประชาชน ส่งเสริมกระบวนการทางประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของพลเมือง การเผยแพร่ข้อมูลเปิด ไม่เพียงแต่ทำให้องค์กรต่างๆ มีความรับผิดชอบต่อประชาชน แต่ยังทำให้เกิดความโปร่งใสสำหรับลูกค้า พันธมิตร หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ และหน่วยงานกำกับดูแล²⁵ ข้อมูลเปิดสามารถเป็นเครื่องมืออันทรงพลังในการแสดงความโปร่งใสต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้าง ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน องค์กรต่างๆ สามารถสร้างความไว้วางใจ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นต่อแนวทางปฏิบัติที่มีความรับผิดชอบด้วยการทำให้ข้อมูลเข้าถึงได้

²⁰ Bennett Institute for Applied Data Science, University of Oxford (2567), '[Explore England's prescribing data](#)'.

²¹ ODI (2015), '[Open data means business](#)'.

²² Zoopla (n.d.), <https://zoopla.co.uk/>

²³ ODI (2015), '[Citymapper executive to governments: 'Open more data so we can improve your cities'](#)'.

²⁴ ODI (2023) '[Understanding the social and economic value of sharing data](#)'.

²⁵ For further details on the importance of trust in data ecosystems, see: Frontier Economics for the ODI (2021), '[Economic impact of trust in data ecosystems](#)'.

ดี อ่านได้ และเข้าใจได้

การปรับปรุงประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของข้อมูลเปิด²⁶

มีความหลากหลายและครอบคลุมตั้งแต่ประสิทธิภาพของการบริหารงานภาครัฐที่เพิ่มขึ้น การเติบโตทางเศรษฐกิจในภาคเอกชน²⁷ ไปจนถึงการพัฒนาสวัสดิการสังคมในวงกว้าง ตัวอย่างเช่น

ประสิทธิภาพที่สูงขึ้นในกระบวนการและการให้บริการสาธารณะสามารถทำได้ด้วยการแบ่งปันข้อมูลข้ามภาคส่วน ช่วยให้เห็นภาพรวมของการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

ในมิติทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงข้อมูล เนื้อหา และความรู้ได้ง่ายขึ้น มีส่วนช่วยในการพัฒนาบริการที่เป็นนวัตกรรมและการสร้างโมเดลธุรกิจใหม่ๆ

นอกจากนี้ ข้อมูลที่โปร่งใสและเข้าถึงได้มากขึ้น ยังสามารถปรับปรุงสวัสดิการสังคมผ่านความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และนวัตกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ข้อมูลเปิด

การสนับสนุนนวัตกรรม

ข้อมูลเปิดมีศักยภาพในการสนับสนุนนวัตกรรมและการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมการนำเสนอบริการใหม่ๆ ที่เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับประสบการณ์ของลูกค้า เช่น การพัฒนาแอปใหม่ๆ

ข้อมูลเปิดสนับสนุนนวัตกรรมและการเติบโตของเศรษฐกิจ ผ่านการสร้างโอกาสสำหรับธุรกิจทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ช่วยให้สามารถสร้างบริการใหม่ๆ ช่วยประหยัดต้นทุน และปรับปรุงการดำเนินงาน ข้อมูลเปิดยังช่วยกระตุ้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมโดยการขจัดอุปสรรคในการเข้าถึง การใช้ และการแบ่งปันข้อมูล

มีหลักฐานในปัจจุบันที่แสดงให้เห็นว่าข้อมูลเปิดมีคุณค่าที่สำคัญต่อเศรษฐกิจ จากการศึกษาที่ผ่านมาของ ODI²⁸ ได้แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลเปิดมีผลต่อการเติบโตของ GDP ที่สูงขึ้น 0.5% ต่อปี เมื่อเทียบกับการใช้ข้อมูลที่มีค่าธรรมเนียม สำหรับสินทรัพย์ข้อมูลภาครัฐที่สำคัญทั้งหมด

ตัวอย่างอื่นๆ ของนวัตกรรมที่เกิดจากการใช้ข้อมูลเปิด ได้แก่ กรณีศึกษาในปารีส ซึ่งเจ้าของร้านค้ากาแฟได้ใช้ข้อมูลเปิดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาดื่มกาแฟที่ราคาไม่แพง โดยข้อมูลเปิดจะถูกควบคุมผ่านแบบสอบถามออนไลน์บนโซเชียลมีเดีย เพื่อรวบรวมข้อมูลจากสาธารณชนเกี่ยวกับที่ตั้งของร้านค้ากาแฟที่ถูกทั่วปารีส

²⁶ ODI (2017), 'The value of open data for the private sector'.

²⁷ ODI on Medium (2015), 'The economic impact of open data: what do we already know?',

²⁸ ODI (2016), 'The economic value of open versus paid data | The ODI'.

ซึ่งได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกเพื่อคัดกรองรายการที่เข้าเงื่อนไขและผู้ให้ข้อมูล และนำไปสู่การสร้างแผนที่ในท้ายที่สุด ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่าข้อมูลสาธารณะสามารถนำมาใช้เพื่อสร้างแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์และขับเคลื่อนโดยประชาชน ซึ่งจะช่วยให้การเข้าถึงและการมีส่วนร่วมกับข้อมูล²⁹ สำหรับในไอซ์แลนด์ เกษตรกรใช้ข้อมูลเปิดเกี่ยวกับคุณภาพของลูกแกะ³⁰ เพื่อดึงดูดลูกค้าใหม่

กรณีศึกษา: Stream³¹

Stream

เป็นความคิดริเริ่มทั่วทั้งภาคส่วนที่ทำให้สามารถใช้มาตรการที่ปรับขนาดและใช้ซ้ำข้อมูลเปิดในอุตสาหกรรมน้ำของสหราชอาณาจักร วิสัยทัศน์ของ Stream คือการปลดล็อกศักยภาพของข้อมูลน้ำเพื่อสร้างประโยชน์ต่อลูกค้าสังคม และสิ่งแวดล้อม Stream มีเป้าหมายเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับภาคส่วนการจัดการน้ำและอื่นๆ ด้วยการสร้างแพลตฟอร์มข้อมูลเปิดที่เข้าถึงได้ในวงกว้าง

Stream เป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบริษัทน้ำ 11 แห่งและองค์กรพันธมิตร 6 แห่ง โดยได้ดำเนินการผ่านขั้นตอนต่างๆ เพื่อกำหนดกลยุทธ์และร่วมสร้างกรอบงานข้อมูลเปิดสำหรับภาคส่วนนี้มีเป้าหมายเพื่อจัดการกับความท้าทายสำคัญของภาคส่วนหลัก เช่น:

- การป้องกันภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อม
- การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนที่เกี่ยวข้องกับการสกัด การใช้ และการบำบัดน้ำเสีย
- การลดต้นทุนค่าน้ำ โดยเฉพาะสำหรับลูกค้ากลุ่มเปราะบาง
- การกระตุ้นนวัตกรรมและวิธีการทำงานใหม่ทั่วทั้งภาคส่วน
- การช่วยให้ผู้คนได้ทำงานที่น่าตื่นเต้นและมีความหมายมากขึ้น

การทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขความท้าทายทั่วทั้งภาคส่วนตลอดจนการสำรวจโซลูชันและโอกาสที่มาจากข้อมูลเปิด ซึ่งให้เห็นว่าบริษัทที่เกี่ยวข้องกับ Stream พยายามที่จะทำให้อุปกรณ์เปิดสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น³² และกำลังหาวิธีปลดล็อกประโยชน์สูงสุดที่ได้รับจากข้อมูลเปิด

เมื่อขั้นตอนการสร้างแพลตฟอร์มข้อมูลเปิดเสร็จสมบูรณ์ Stream จะถูกเปลี่ยนไปสู่สถาบันข้อมูลที่เป็นอิสระ³³ โดยมีแผนจะให้บริการแบ่งปันข้อมูลที่ปลอดภัยและการวิเคราะห์ข้อมูลนอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์หลักเดิมในการเป็นแพลตฟอร์มข้อมูลเปิดของอุตสาหกรรม

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

กรณีศึกษาของ Stream เป็นตัวอย่างที่สำคัญขององค์กรภาคเอกชนที่แข่งขันกัน ซึ่งทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยการเปิดข้อมูลอันมีค่าที่ไม่สร้างผลกระทบเชิงลบต่อธุรกิจ รัฐบาลไทยควรใช้โมเดลนี้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในความร่วมมือด้านข้อมูลในภาคเอกชน โดยเริ่มจากความร่วมมือเกี่ยวกับข้อมูลที่ไม่ได้เป็นข้อมูลอ่อนไหวเพื่อประโยชน์ต่อสังคม

²⁹ Web.Archive.org (2014), 'Où boire un café à 1€ à Paris'.

³⁰ Linked (2014), 'Icelandic Open Data, lambs and maps'.

³¹ ODI (2022), 'Enabling innovation across the water sector with Stream'.

³² ODI (2015), 'Open Data Maturity Model'.

³³ ODI (2021), 'What are data institutions and why are they important?'.

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงแผนงานที่เป็นไปได้สำหรับรัฐบาลไทยในการพิจารณาเพื่อใช้เป็นแนวทาง โดยกำหนดให้การเผยแพร่ข้อมูลเปิดเป็นขั้นตอนแรกของโครงการริเริ่มเกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลที่ใหญ่กว่าในระยะยาว เช่นเดียวกับวิธีที่ Stream เริ่มต้นด้วยการใช้กรณีศึกษาข้อมูลเปิดนำไปสู่การพิจารณาเกี่ยวกับวิธีที่จะทำให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลในวงกว้างมากยิ่งขึ้น ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การได้รับความเห็นชอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถแบ่งปันข้อมูลได้มากขึ้นในอนาคต

แม้ว่า สพร. จะให้ความสำคัญกับการเพิ่มการเผยแพร่และการใช้ข้อมูลเปิดโดยหน่วยงานภาครัฐ แต่เพื่อให้ข้อมูลสามารถสร้างประโยชน์ได้อย่างแท้จริง การมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ ที่สามารถเผยแพร่ข้อมูลเปิดในลักษณะเดียวกันได้ หรือใช้ข้อมูลเปิดเพื่อพัฒนาสินค้าและบริการนั้นเป็นสิ่งสำคัญ การใช้ข้อมูลเปิดเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ อาจรวมถึงความร่วมมือระหว่างรัฐบาลได้ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า การแบ่งปันข้อมูลที่มากขึ้นหรือการใช้ข้อมูลเปิดอาจเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำในลุ่มน้ำโขง แม้ว่าสิ่งนี้จะเกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลเพื่อนบ้าน แต่กรณีศึกษาของ Stream เป็นตัวอย่างที่เป็นไปได้สำหรับวิธีจัดการกับความท้าทายด้านทรัพยากรน้ำ ผ่านการเผยแพร่ข้อมูลเปิดที่นำไปสู่การแบ่งปันข้อมูลร่วมกันมากขึ้นระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ดังนั้น สพร. จึงอาจเริ่มต้นด้วยการพิจารณาความร่วมมือกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและกรมควบคุมมลพิษ ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พิจารณาว่าข้อมูลประเภทใดที่สามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคด้วยการจัดการกับความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำโขง

บทบาทของสถาบันข้อมูล

ตามที่ได้ระบุไว้ในภาพรวมของสเปกตรัมข้อมูล ([data spectrum](#))

ข้อมูลเปิดและการแบ่งปันข้อมูลเป็นส่วนหนึ่งของความต่อเนื่อง

เพื่อให้มั่นใจว่าความคิดริเริ่มด้านข้อมูลเปิดก่อให้เกิดประโยชน์ทั่วทั้งภาครัฐ

ควรมีการพิจารณาการแบ่งปันข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยเช่นกัน

แนวทางหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนการแบ่งปันนี้คือ การดูแลข้อมูลอย่างมีความรับผิดชอบ³⁴

ซึ่งอำนวยความสะดวกโดยสถาบันข้อมูล

สถาบันข้อมูลสามารถมีบทบาทเสริมในการทำงานด้านข้อมูลเปิดในฐานะกลไกที่ช่วยในการปรับปรุงการเข้าถึงข้อมูล สถาบันข้อมูล เป็นองค์กรที่ช่วยดูแลข้อมูลแทนผู้อื่น

ส่วนใหญ่ทำเพื่อเป้าหมายสาธารณะ เป้าหมายทางการศึกษา และเป้าหมายทางการกุศล³⁵

ด้วยคำจำกัดความนี้ สพร. จึงสามารถมีบทบาทเป็นสถาบันข้อมูลของรัฐบาลไทยได้

สถาบันข้อมูลแสดงบทบาทที่สำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ

ต่อรัฐบาลดิจิทัลที่ข้อมูลอาจมีความละเอียดอ่อน กระจายตัว และต้องการการจัดการที่เป็นอิสระ

เพื่อสร้างคุณค่าต่อสังคมได้มากที่สุด สถาบันข้อมูลให้บริการการเข้าถึงข้อมูลที่ปลอดภัย

รวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง เผยแพร่ข้อมูลเปิด

³⁴ ODI (2023), ‘[Defining responsible data stewardship](#)’.

³⁵ ODI (2021), ‘[What are data institutions and why are they important?](#)’.

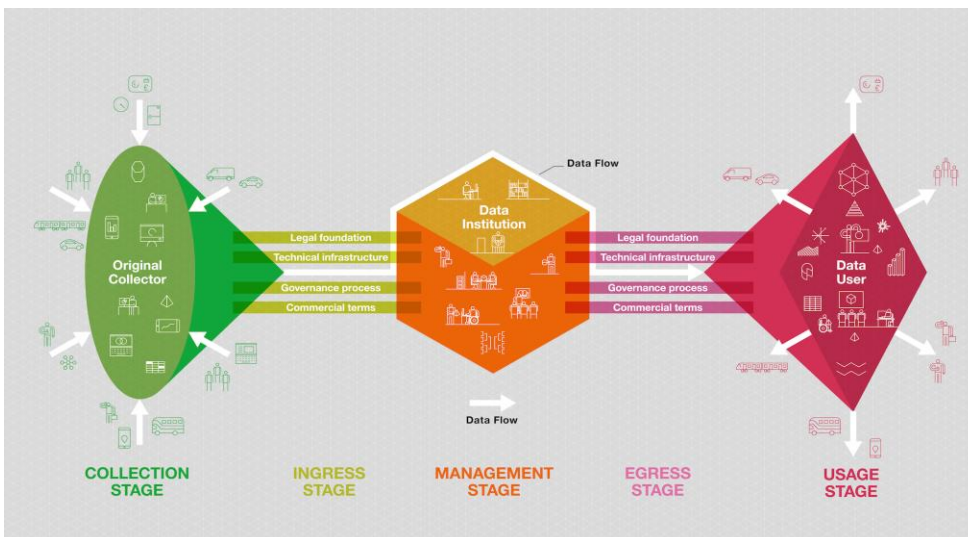
พัฒนาและเก็บรักษาตัวระบุ มาตรฐาน และโครงสร้างพื้นฐานอื่น

บทบาทสถาบันข้อมูลในกรอบการแบ่งปันข้อมูล

ในทางปฏิบัติ สถาบันข้อมูลดูแลข้อมูลในหลากหลายแนวทาง:

- คัดกรองข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อนและการอนุญาตให้เข้าถึงภายใต้เงื่อนไขที่จำกัด
- รวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง และให้ข้อมูลเชิงลึก รวมถึงบริการอื่นๆ กลับคืนสู่ผู้ที่มีส่วนให้ข้อมูล
- สร้างชุดข้อมูลที่ทุกคนสามารถเข้าถึง ใช้ และแบ่งปันต่อเพื่อวัตถุประสงค์หรือเหตุผลเฉพาะกิจได้
- วางตัวเป็นผู้เฝ้าประตู (gatekeeper) ให้กับข้อมูลที่ถือโดยองค์กรอื่น
- พัฒนาและรักษาตัวระบุ มาตรฐาน และโครงสร้างอื่นให้กับภาคส่วนหนึ่งๆ เช่น การลงทะเบียนตัวระบุข้อมูล หรือการเผยแพร่มาตรฐานเปิด
- ช่วยให้ผู้คนมีส่วนร่วมกับการดูแลข้อมูลของตนเองและชุมชนของตนเองมากยิ่งขึ้น

สถาบันข้อมูลมีบทบาทสำคัญในการตระหนักถึงคุณค่าของข้อมูลและป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน ผ่านสิ่งที่เรียกว่า เส้นทางการใช้ข้อมูล (data-use journey)

ภาพที่ 3: แผนภาพของสถาบันข้อมูลทั่วไปและห้าขั้นตอนของ 'เส้นทางการใช้ข้อมูล' (ที่มา: theodi.org)

การออกแบบสถาบันข้อมูลต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีกระบวนการสำหรับกิจกรรมทั้งหมดตลอด 5 ขั้นตอนของเส้นทางการใช้ข้อมูล:

- ขั้นตอนการรวบรวม: เมื่อเกิดการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโลก เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับประชาชน โครงสร้างพื้นฐาน หรือตลาดการค้า
- ขั้นตอนนำเข้า: เมื่อข้อมูลเข้าสู่สถาบันข้อมูล
- ขั้นตอนการจัดการ: สถาบันข้อมูลถือครอง จัดการ และคุ้มครองข้อมูล โดยผ่านกระบวนการภายในเป็นหลัก
- ขั้นตอนขาออก: เมื่อสถาบันข้อมูลทำให้ข้อมูลสามารถเข้าถึงได้โดยบุคคลภายนอก
- ขั้นตอนการใช้: เมื่อประชาชนและองค์กรต่างๆ ใช้ข้อมูลจากสถาบันข้อมูล เพื่อให้การบริการ ข้อมูลเชิงลึก และผลิตภัณฑ์แก่ประชาชนและองค์กรทั่วโลก

ในการออกแบบสถาบันข้อมูลภายใต้กรอบการแบ่งปันข้อมูล มี 4 องค์ประกอบสำคัญที่ต้องพิจารณาเพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันข้อมูลจะให้บริการที่มีคุณค่า สามารถบรรเทาความเสี่ยง และมีความยั่งยืนทางการเงิน:

- พื้นฐานทางกฎหมาย สถานะ อำนาจ หรือการอนุญาตทางกฎหมาย ที่กำหนดให้สถาบันข้อมูลสามารถเก็บรวบรวม นำเข้า ส่งออก และใช้ข้อมูลได้
- ข้อกำหนดเชิงพาณิชย์ที่สถาบันข้อมูลใช้ในการอนุญาตหรือจำกัดการนำเข้าหรือส่งออกข้อมูล
- โครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิคที่สถาบันข้อมูลสร้างขึ้นเพื่อสนับสนุนการนำเข้าหรือส่งออกข้อมูล
- กระบวนการกำกับดูแลหรือกระบวนการตัดสินใจไว้เพื่อควบคุมเวลาและวิธีการสำหรับการนำเข้าและส่งออกข้อมูล

คุณค่าของสถาบันข้อมูล

ข้อมูลแตกต่างจากสินค้าหรือสินทรัพย์อื่นที่ถูกซื้อขาย มีลักษณะเฉพาะทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณค่า อาทิเช่น ไม่มีการแข่งขัน การกีดกัน และผลกระทบภายนอก³⁶ แม้เราจะไม่สามารถวัดคุณค่าที่แน่นอนของชุดข้อมูลได้ เราก็สามารถเข้าใจถึงคุณค่าของแนวคิดริเริ่มด้านข้อมูล และสถาบันข้อมูลที่มีต่อสังคมและเศรษฐกิจ

งานวิจัยก่อนหน้านี้เกี่ยวกับการวัดผลกระทบของสถาบันข้อมูล ให้ความสำคัญกับกรณีตัวอย่างจากสถาบันข้อมูลในสหราชอาณาจักร 5 แห่ง โดยมีหน้าที่การดูแลข้อมูลที่ต่างกัน³⁷:

- Marine Environmental Data and Information Network (MEDIN) (การเข้าถึงอย่างปลอดภัยและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน) – เว็บไซต์ที่รวบรวมข้อมูลทางทะเลของสหราชอาณาจักรและให้บริการเข้าถึงข้อมูลแบบรวมศูนย์แก่ผู้ใช้บริการ
- Farmbench (การเฝ้าระวังอย่างอิสระและการสร้างข้อมูลเชิงลึก) – เครื่องมือเปรียบเทียบออนไลน์ที่อนุญาตให้เกษตรกรสามารถเปรียบเทียบประสิทธิภาพของตนกับเกษตรกรทั่วสหราชอาณาจักร
- 360Giving (การเผยแพร่ข้อมูลเปิดและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน) – องค์การการกุศลที่ให้บริการแพลตฟอร์มการค้นหาแบบเปิดสำหรับข้อมูลเงินช่วยเหลือเพื่อการกุศล
- Clinical Practice Research Datalink (CPRD) (การเข้าถึงอย่างปลอดภัยและการเฝ้าระวังอย่างอิสระ) – แพลตฟอร์มที่เก็บรวบรวมข้อมูลคนไข้แบบไม่เปิดเผยตัวตนจากบุคลากรทางการแพทย์ (GPs) ในสหราชอาณาจักรและเชื่อมโยงข้อมูลนี้กับแหล่งข้อมูลอื่น เพื่อให้บริการชุดข้อมูลด้านสุขภาพที่เป็นตัวแทนของประชากรในสหราชอาณาจักร
- OpenActive (การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน) – โครงการริเริ่มหลายภาคส่วน

³⁶ Bennett Institute of Public Policy (2020), '[The Value of Data – Summary report 2020](#)'.

³⁷ ODI (2022), '[Measuring the impact of data institutions | report](#)'.

ให้บริการชุดมาตรฐานข้อมูลเปิด
และสนับสนุนการใช้มาตรฐานเหล่านี้เพื่อให้บริการการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมด้าน
กีฬา

MEDIN	Farmbench	360Giving	CPRD	OpenActive
ประหยัดเวลาจากการค้นหาและการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกมากยิ่งขึ้น 1.84 ล้านปอนด์ต่อปี	ได้ประสิทธิภาพจากการลดต้นทุนทางด้านแรงงาน 212,577 ปอนด์ต่อปี	ป้องกันการใช้งบประมาณซ้ำซ้อน 10.4 พันล้านปอนด์	บุคลากรทางการแพทย์ที่คัดเลือกผู้ป่วยเข้าสู่การทดลองทางคลินิกโดย CPRD ได้รับค่าตอบแทนถึง 50,000 ปอนด์ต่อปี	รายได้ส่วนเพิ่มเข้าสู่ระบบนิเวศ 15.6 ล้านปอนด์ต่อปี
ประหยัดค่าใช้จ่ายจากข้อมูลที่ใช้งานได้ 1.32 ล้านปอนด์ต่อปี	ได้ประสิทธิภาพจากการลดต้นทุนค่าเครื่องจักร 283,437 ปอนด์ต่อปี	ประหยัดเวลาสำหรับผู้สนับสนุนและผู้รับเงินทุน 1.5 ล้านปอนด์	บริษัทผลิทยาประหยัดค่าใช้จ่ายในเฟสที่ 2 และ 3 ของการทดลองทางคลินิก 5 ล้านปอนด์	ประหยัดเวลาสำหรับบุคคลที่ต้องการหากิจกรรม £4.7M ต่อเดือน
ประหยัดค่าใช้จ่ายจากการปรับปรุงการจัดการและการจัดเก็บข้อมูล 2.64 ล้านปอนด์ต่อปี	ได้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจากการลดค่าใช้จ่ายด้านปัจจัยการผลิต 2.6 ล้านปอนด์ต่อปี		บริษัทผลิทยาประหยัดค่าใช้จ่ายในเฟสที่ 4 ของการทดลองทางคลินิก 800 ล้านปอนด์	ประหยัดเวลาสำหรับผู้จัดกิจกรรมในการโปรโมท 267,200 ปอนด์ต่อเดือน

ตารางที่ 1: "สรุปผลประโยชน์ทางการเงินที่วัดได้ขั้นสุดท้ายของสถาบันข้อมูล"³⁸

กรณีศึกษา: ธนาคารทรัพยากรชีวภาพแห่งสหราชอาณาจักร (UK Biobank)³⁹

UK Biobank เป็นองค์กรการกุศลที่ไม่แสวงหาผลกำไรและเป็นโครงการวิจัยระยะยาวที่ดูแลข้อมูลด้านสุขภาพให้แก่ผู้เข้าร่วมวิจัย 500,000 คน โดยมีทุนจากผู้สนับสนุนหลักอย่าง Wellcome และ Medical Research Council

ตามที่ระบุไว้ข้างต้น สถาบันข้อมูลสามารถทำหน้าที่ได้หลายบทบาท แต่บทบาทหลักประการหนึ่งของสถาบันข้อมูลคือการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลที่ละเอียดอ่อนอย่างปลอดภัย⁴⁰

UK Biobank ดูแลข้อมูลฐานข้อมูลด้านชีวการแพทย์ขนาดใหญ่ และการวิจัยโดยมีข้อมูลทางพันธุกรรมเชิงลึกและข้อมูลด้านสุขภาพของผู้เข้าร่วมในการวิจัยในสหราชอาณาจักร นอกจากนี้ฐานข้อมูลยังมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเป็นประจำ และสามารถเข้าถึงได้จากทั่วโลก

³⁸ ODI (2022) '[Measuring the impact of data institutions](#)'.

³⁹ ODI (2021), '[How do data institutions emerge? Six short case studies](#)'.

⁴⁰ ODI (2021). '[How do data institutions facilitate safe access to sensitive data?](#)'.

โดยนักวิจัยที่ได้รับการรับรองว่ากำลังดำเนินการวิจัยสำคัญเกี่ยวกับโรคที่พบบ่อยและโรคที่เป็นอันตรายถึงชีวิต UK Biobank เป็น ผู้ ส ี บ ส ุ น ห ลั ก ใน ค ว า ม ก ำ ว ห ั น ำ ข อ ง ก ำ ร แ พ ท ย์ แผนปัจจุบัน และแนวทางในการรักษา รวมถึงเป็นการค้นพบทางวิทยาศาสตร์ที่ช่วยพัฒนาสุขภาพของประชาชน

UK Biobank ช่วยให้สามารถเข้าถึงกลุ่มนักวิจัยที่มีประสบการณ์และเป็นที่ยอมรับ หรือ ‘bona fide researchers’ จากสถาบันการศึกษา องค์การการกุศล หน่วยงานของรัฐ หรือบริษัทเอกชน ครอบคลุมทั้งงานวิจัยของพวกเขาเป็นงานด้านสุขภาพและ ‘เป็นที่สนใจของสาธารณชน’ โดย UK Biobank ใช้ชุดกฎหมาย รวบรวมถึงกลไกทางกฏการคุ้มครอง การตัดสินใจ เพื่อรับรองว่าข้อมูลที่ดูแลอยู่นั้นถูกใช้อย่างปลอดภัย

เมื่อข้อมูลเป็นพลังขับเคลื่อนของการค้นพบใหม่ๆ ฐานข้อมูลชีวการแพทย์ของ UK Biobank ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุด มีความละเอียดสูงที่สุด และเปิดให้เข้าถึงเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการสนับสนุนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของโลกเพื่อพัฒนาสุขภาพประชาชน โดยกรณีตัวอย่างมีตั้งแต่ การเร่งกระบวนการ MRI การพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับการติดเชื้อ การตรวจจับภาวะสมองเสื่อมก่อนวัยอันควร และการศึกษาปัจจัยทางคลินิกและพันธุกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออาการแพร่ระบาดของโควิด-19

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

อุตสาหกรรมบริการสุขภาพรวบรวม ถ้าวกรอง และแบ่งปันข้อมูลที่จะเอื้อต่ออันที่สุดในโลค
แม้ว่าความคิรริเริ่มในการแบ่งปันข้อมูลด้านสุขภาพมักจะเกิดในรูปแบบแบบทวิภาคี
แต่ก็สามารถเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในการดแลและแบ่งปันข้อมูลที่จะเอื้อต่ออันสูงได้

กรณีศึกษาข้างต้นเป็นตัวอย่างของการพิจารณาโซลูชันที่คำนึงถึงความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะที่เปิดกว้างโดยสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ต้องจัดการกับข้อมูลที่ละเอียดอ่อนสูง เช่น ข้อมูลสุขภาพในกรณีของ UK Biobank ซึ่งนอกเหนือจากการจัดทำข้อมูลนิรนามแล้ว

อาจจำเป็นต้องมีมาตรการเพิ่มเติม

เนื่องจากความอ่อนไหวของข้อมูลด้านสุขภาพและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการระบุตัวตนย้อนกลับ (re-identification)

ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานภาครัฐของไทยเกี่ยวกับข้อมูลเปิด สพร.

มีความพร้อมที่จะให้คำแนะนำว่าข้อมูลเปิดมีความเหมาะสมในกรณีใด

และบางกรณีซึ่งจำเป็นต้องมีขั้นตอนเพิ่มเติมในการแบ่งปันข้อมูลเพื่อคุ้มครองบุคคลหรือผลประโยชน์ของชาติ

สพร. อาจพิจารณาเสนอการจัดตั้งสถาบันข้อมูลเฉพาะสำหรับภาคส่วน

เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ละเอียดอ่อนจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด

ขั้นตอนแรกที่ สพร. สามารถพิจารณาในการพัฒนาความสามารถ

คือการระบุปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผยที่ไม่เหมาะสม

จากการสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

สะท้อนความต้องการที่จะใช้ข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก อย่างไรก็ตาม

ยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมบริการสุขภาพและการเงิน ซึ่งอาจเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับ สพร.

ในการพิจารณาประเมินว่าสถาบันข้อมูลสามารถช่วยแก้ไขปัญหาลเฉพาะที่เกิดจากการแบ่งปันข้อมูลที่ไม่เพียงพอได้หรือไม่

โครงการนำร่องของสถาบันข้อมูลทีประสบความสำเร็จสามารถทำหน้าที่เป็นต้นแบบสำหรับโครงการริเริ่มการแบ่งปันข้อมูลที่มีความรับผิดชอบในอนาคต ในกรณีที่การเผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่สามารถทำได้

แต่ในขณะเดียวกัน การเก็บรวบรวมข้อมูลไว้โดยลำพังก็ไม่ใช่ทางเลือกที่ยั่งยืน

โอกาสสำหรับรัฐบาล

การรองรับเศรษฐกิจที่กำลังเติบโต

เพื่อสนับสนุนการเกิดขึ้นของธุรกิจที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลใหม่และการเติบโตของธุรกิจที่มีอยู่ รัฐบาลจำเป็นต้องเผยแพร่ชุดข้อมูลสำคัญจากภาคต่างๆ เช่น การศึกษา บริการด้านสุขภาพ การขนส่ง ไฟฟ้า ฯลฯ นอกจากนี้ รัฐบาลยังต้องสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลกับผู้ใช้ด้วย

การปรับปรุงการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น รัฐบาลจะต้องสร้างสมดุลระหว่างการตอบสนองความต้องการในการเพิ่มจำนวนประชากรและการจัดการกับความท้าทายในระดับท้องถิ่น ดังนั้น ความพร้อมใช้งานของข้อมูลเปิดถือเป็นสิ่งสำคัญในการปรับปรุงการให้บริการทางการเงินและสังคมในระดับท้องถิ่น ซึ่งสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของพลเมืองได้ ตัวอย่างของบริการใหม่ๆ เหล่านี้หลายอย่างสามารถเข้าถึงได้แล้ว เช่น **mySociety**⁴¹ และ **Fix my Street**⁴²

ข้อมูลเปิดช่วยให้ Open School Project

ขยายขนาดได้ง่ายพร้อมทั้งให้บริการที่มีคุณค่าแก่ประชาชน ซึ่ง **Open School Project** เป็นบริการเดียวที่ให้ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนมากกว่า 17,000 แห่งในยูเครน

การประหยัดต้นทุน

ข้อมูลเปิดช่วยให้รัฐบาลตระหนักถึงการประหยัดต้นทุนในภาคส่วนสำคัญต่างๆ เช่น การดูแลสุขภาพ การศึกษา และสาธารณสุข ปลอดภัย ตัวอย่างเช่น ในสหราชอาณาจักร โครงการริเริ่มด้านข้อมูลเปิดทำให้รัฐประหยัดเงินได้ 200 ล้านปอนด์⁴³ ในภาคบริการด้านสุขภาพ จากข้อมูลที่มีอยู่⁴⁴ แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของข้อมูลเปิดจากการศึกษาล่าสุดที่ต่อยอดจากการวิจัยก่อนหน้านี้ชี้ให้เห็นว่าข้อมูลที่เปิดจากของภาครัฐจะมีส่วนสนับสนุนการเพิ่มขึ้นของ GDP 0.5% ต่อปี เมื่อเทียบกับการใช้ข้อมูลที่มีค่าธรรมเนียม

กรณีศึกษา: การคมนาคมลอนดอน (Transport for London หรือ TfL)⁴⁵

ภาคการขนส่งของสหราชอาณาจักรได้นำข้อมูลเปิดมาใช้เป็นหน่วยงานแรกๆ โดยระบุว่า การเข้าถึงข้อมูลที่มีมากขึ้นสามารถทำให้เกิดนวัตกรรมที่ช่วยในการรับมือกับความท้าทายในภาคส่วนต่างๆ รวมถึงการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ไม่เท่าเทียมและการสูญเสียแหล่งพลังงานดังที่เกิดขึ้นในอดีต

TfL เป็นหน่วยงานรัฐบาลท้องถิ่นที่รับผิดชอบด้านระบบขนส่งในมหานครลอนดอน (Greater London) มีหน้าที่รับผิดชอบด้านเครือข่ายเส้นทางถนนสายหลัก เครือข่ายทางรถไฟต่างๆ และรูปแบบการขนส่งสาธารณะอื่นๆ ของลอนดอน

⁴¹ mySociety (n.d.), '[mySociety](#)'.

⁴² SocietyWorks (n.d.), '[FixMyStreet](#)'.

⁴³ ODI (2012), '[Prescription Savings Worth Millions Identified by ODI incubated company](#)'.

⁴⁴ ODI (2016), '[Research: The economic value of open versus paid data](#)'.

⁴⁵ ODI (2018), '[Using open data for public services](#)'.

TfL เป็นองค์กรที่บุกเบิกในด้านข้อมูลเปิด การวิจัยแสดงให้เห็นว่า ⁴⁶ การให้บริการข้อมูลเปิดที่ฟรี แม่นยำ และรายงานผลตามเวลาจริงของ TfL ช่วยให้เศรษฐกิจของลอนดอนโตขึ้นถึง 130 ล้านปอนด์ต่อปี

ความสำเร็จดังกล่าวเป็นผลมาจาก :

- การประหยัดเวลาสำหรับผู้โดยสาร –
ลูกค้าสามารถวางแผนการเดินทางได้แม่นยำยิ่งขึ้นโดยใช้แอปพลิเคชันที่มีข้อมูลตามเวลาจริง และคำแนะนำในการปรับเปลี่ยนเส้นทาง
นับเป็นการขับเคลื่อนการใช้ระบบขนส่งสาธารณะและยังช่วยลดการปล่อยมลพิษจากการเดินทาง
- โอกาสทางการธุรกิจใหม่ๆ –
นักพัฒนาจากภาคประชาสังคมสามารถสร้างรายได้จากการสร้างและปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบริการโดยใช้ข้อมูลเปิดของ TfL เพื่อมอบคุณค่าให้กับผู้โดยสารในลอนดอน
- การสร้างพันธมิตรด้านข้อมูล – TfL ได้รับข้อมูลสำคัญจากพื้นที่ที่ไม่ได้มีการรวบรวมข้อมูลเชิงรุก ทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินทางในลอนดอนมากขึ้นและปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

กรณีศึกษาของ TfL แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของแนวทางแบบหลายมิติต่อโครงสร้างพื้นฐานข้อมูล ข้อมูลเปิดที่ได้รับการสนับสนุนจากมาตรฐานที่เผยแพร่ ซึ่งพร้อมใช้งานผ่าน API แบบเปิด พร้อมคำแนะนำการใช้งานผ่าน ‘Digital toolkit’⁴⁷ ทำให้ TfL เป็นหนึ่งในผู้ดูแลข้อมูลที่มีค่าที่สุดในสหราชอาณาจักร

ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการส่งเสริมการนำข้อมูลเปิดมาใช้โดยหน่วยงานภาครัฐของไทย สพร. ควรพิจารณากรณีศึกษาที่คล้ายกัน โดยใช้ตัวอย่างของ TfL แสดงให้เห็นถึงศักยภาพทางนวัตกรรมของข้อมูลเปิด ที่นำไปสู่ประสิทธิภาพและการประหยัดต้นทุนภายในหน่วยงานของรัฐ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการประชุมเชิงปฏิบัติการในกรุงเทพฯ ได้มีการกล่าวถึงการขาดข้อมูลและมาตรฐานแบบเปิดที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งในบางครั้งนำไปสู่การวางแผนการขนส่งที่มีประสิทธิภาพน้อยกว่าเมื่อเทียบกับประสบการณ์ของพวกเขาในเมื่ออื่นๆ เช่น ในตัวอย่าง TfL ข้อมูลการขนส่งสาธารณะแบบเปิดสามารถนำไปสู่การปรับปรุงประสบการณ์การเดินทางของประชาชนได้

นี่คือสิ่งที่ สพร. สามารถส่งเสริมได้ผ่านการศึกษาที่คล้ายกัน ซึ่งอาจนำไปสู่ความตระหนักในคุณค่าและประโยชน์ของข้อมูลเปิดมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญคือ หน่วยงานรัฐที่มีความพยายามในการเผยแพร่ข้อมูลที่เปิดเผยกว้างมากขึ้นควรได้รับการสนับสนุนโดย สพร. ในรูปแบบของการส่งเสริมสินทรัพย์ข้อมูลเปิดใหม่ ผ่านการมีส่วนร่วมกับนักพัฒนาในอนาคตที่อาจได้รับประโยชน์จากข้อมูลเปิดนี้

กรณีศึกษา: OpenActive⁴⁸

OpenActive เป็นโครงการริเริ่มที่นำโดยชุมชน ซึ่งเปิดตัวในปี 2016 โดยมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการออกกำลังกายในสหราชอาณาจักร ช่วยให้ผู้คนมีความกระตือรือร้นในการออกกำลังกายมากขึ้นโดยใช้ข้อมูลเปิด ความคิดริเริ่มนี้ดำเนินการโดย

⁴⁶ Transport for London (2017), ‘TfL’s free open data boosts London’s economy’.

⁴⁷ Transport for London (n.d.), ‘Digital toolkit’.

⁴⁸ ODI (2019), ‘OpenActive: addressing inactivity in the UK (case study)’.

ODI ซึ่งได้รับ گزارشสนับสนุนจาก Sport England และก่อตั้งขึ้นโดยองค์กรและบุคคลที่มีส่วนร่วมที่ทำงานในภาคกีฬาและการออกกำลังกาย

โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือผู้ใหญ่ 17.7 ล้านคน (39.4%) ในอังกฤษที่ไม่ออกกำลังกายมากพอให้พวกเขาค้นพบและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เหมาะสมได้ โดยร่วมกันปรับปรุงการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสกระตุ้นนวัตกรรมด้วยข้อมูลเพื่อตอบสนองความคาดหวังทางดิจิทัลของผู้คน พัฒนามาตรฐานแบบเปิดสร้างความรู้ที่เท่าทันข้อมูล และทำงานร่วมกันเพื่อกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงทุกภาคส่วน

OpenActive เป็นตัวอย่างของโครงการเปลี่ยนแปลงระดับภาคส่วน: เรากำลังทำงานร่วมกับองค์กรต่างๆ เพื่อจัดการกับปัญหาสังคมระดับภาคส่วนด้วยข้อมูล โดยใช้แนวทางแบบเปิดเป้าหมายของโปรแกรมคือการสร้างผลกระทบผ่านการแก้ไขปัญหและการวางแผนทางปฏิบัติด้านข้อมูลและโมเดลธุรกิจที่ดี รวมถึงการใช้มาตรฐานแบบเปิด ซึ่งได้รับการพัฒนาและนำไปใช้ในกรณีของ OpenActive⁴⁹ ด้วยการสร้างมาตรฐานข้อมูลของ OpenActive ทำให้ระบบซอฟต์แวร์ต่างๆ ในภาคกีฬาและการออกกำลังกายสามารถเชื่อมต่อและแบ่งปันข้อมูลได้ง่ายขึ้น

OpenActive

เป็นตัวอย่างของโครงการเปลี่ยนแปลงภาคส่วนซึ่งหลายองค์กรกำลังทำงานร่วมกันเพื่อจัดการกับปัญหาสังคมระดับภาคส่วนด้วยข้อมูล โดยใช้แนวทางแบบเปิด OpenActive มีประโยชน์ต่อสังคมอย่างชัดเจน

โดยการประเมินจากภายนอกในปี 2019 พบว่า:

- ลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพได้มากถึง 3 ล้านปอนด์ต่อปี
- เพิ่มผลผลิตสูงสุดถึง 20 ล้านปอนด์ต่อปี
- ลดการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรได้มากถึง 100 รายต่อปี

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

ตัวอย่างของ OpenActive

แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่สามารถทำได้เมื่อข้อมูลถูกเปิดเผยในรูปแบบมาตรฐานที่เครื่องอ่านได้ เช่นเดียวกับที่ OpenActive ประสบความสำเร็จในภาคบริการสุขภาพและการกีฬา จึงเป็นโอกาสที่ไทยอาจจำลองโครงสร้างพื้นฐานและมาตรฐานที่คล้ายกันสำหรับภาคส่วนต่างๆ

สพร. ควรพิจารณาตัวอย่างของ OpenActive

เพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อมูลเปิดและมาตรฐานเปิดที่ได้รับการส่งเสริมร่วมกันสามารถจัดการกับความท้าทายเฉพาะภาคส่วนใด จากการสัมภาษณ์ เห็นได้ชัดว่าการเผยแพร่ข้อมูลเปิด แม้จะเป็นการเริ่มต้นที่ดี แต่ก็มักจะไม่ใช่เพียงพอสำหรับหน่วยงานของรัฐที่จะเห็นประโยชน์ของความพยายามของตนอย่างแท้จริง OpenActive นำเสนอตัวอย่างที่ต้องใช้ความพยายามเพิ่มเติมในรูปแบบของมาตรฐานเปิดที่สอดคล้องกัน อย่างไรก็ตาม สิ่งนี้ส่งผลให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสาธารณะสุข

นอกจากนี้ จากการวิจัยของ ODI ระบุว่า

มีความต้องการที่จะเริ่มทำสิ่งที่คล้ายกันในภาคการท่องเที่ยวในประเทศไทย

ภาคส่วนนี้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทย

ซึ่งสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพได้ด้วยการใช้มาตรฐานข้อมูลที่สามารถส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างแพลตฟอร์มต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการสร้างประสิทธิภาพระหว่างที่พักและผู้ให้บริการกิจกรรม

เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว โครงการนี้อาจเป็นพื้นที่ทดสอบที่ สพร.

สามารถสนับสนุนให้กระทรวงการท่องเที่ยวมีบทบาทผู้นำ

โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนามาตรฐานเปิดที่คล้ายกันสำหรับข้อมูลการท่องเที่ยว

สิ่งนี้สามารถดูแลโดยกระทรวงการท่องเที่ยว เช่นเดียวกับที่ OpenActive ได้รับการดูแลโดย Sport England

⁴⁹ OpenActive (2567), 'Why we need data standards'.

และการประสานงานที่เข้มแข็งกับแพลตฟอร์มและองค์กรในภาคส่วนนี้

การเปลี่ยนแปลงสังคมและนโยบายสาธารณะ

ข้อมูลเปิดถูกนำมาใช้เพื่อปลดล็อกคุณค่าทางสังคมใหม่ๆ
และช่วยให้นโยบายสาธารณะสามารถกำหนดเป้าหมายได้ดีขึ้น
ข้อมูลเปิดมีพลังที่จะเปลี่ยนแปลงวิถีการเดินทางของเรา

ข้อมูลเปิดเกี่ยวกับการขนส่งทั่วโลกช่วยให้บริษัทต่างๆ เช่น Citymapper และ Google
สามารถส่งต่อข้อมูลการขนส่งที่แม่นยำแก่ผู้คนได้
ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยให้ประชาชนเข้าใจและใช้ระบบขนส่งที่ซับซ้อนได้
แต่ยังช่วยลดการใช้รถยนต์และเพิ่มรายได้ให้กับระบบขนส่งสาธารณะอีกด้วย

กรณีศึกษา:

การเปิดข้อมูลการเคลื่อนที่ของประชากร (mobility data) ในฝรั่งเศส

ฝรั่งเศสติดอันดับหนึ่งในสามประเทศชั้นนำของสหภาพยุโรปในด้านความพร้อมของข้อมูลเปิด ตามการประเมิน
ความพร้อมของข้อมูลเปิดของสหภาพยุโรปในปี 2023 (EU Open Data Maturity)⁵⁰ Open Data Inventory (ODIN)
ของประเทศฝรั่งเศส ถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 37 ใน Open Data Inventory ปี 2022 ด้วยคะแนนรวม 68 คะแนน
คิดจากคะแนนย่อยด้านความครอบคลุมของข้อมูล 59 คะแนน และคะแนนย่อยด้านการเปิดกว้างของข้อมูล 77
คะแนน ความก้าวหน้าของฝรั่งเศสในด้านข้อมูลเปิดสะท้อนให้เห็นผ่านโครงการริเริ่มที่เข้มแข็ง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านข้อมูลการเคลื่อนที่ของประชากร

ความสำเร็จที่เกิดขึ้น:

- การสร้างคณะทำงานข้อมูลเปิดที่เข้มแข็ง
ในช่วงท้ายของปี 2010 รัฐบาลฝรั่งเศสได้จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจระหว่างกระทรวงชื่อว่า Etalab⁵¹
ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารด้านข้อมูล (ในตำแหน่งเดียวกับผู้ดูแลระบบทั่วไปด้านข้อมูล อัลกอริทึม
และซอร์สโค้ด) คอยประสานงานการออกแบบและการดำเนินการตามกลยุทธ์ข้อมูลของรัฐบาลฝรั่งเศส
ดูแลการแบ่งปันข้อมูลสาธารณะ ซึ่งนำไปสู่การสร้างพอร์ทัลข้อมูลเปิดแห่งชาติ⁵² ที่มีชุดข้อมูลมากกว่า
47,000 ชุดในขณะทำรายงานฉบับนี้
- การใช้ข้อมูลเปิดอย่างเป็นรูปธรรม
การเปิดข้อมูลการเคลื่อนที่ที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในฝรั่งเศส
แพลตฟอร์มแบบเปิด⁵³ ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อรวมข้อมูลการขนส่ง

⁵⁰ data.europa.eu (2023), '2023 Open Data Maturity Report'.

⁵¹ Etalab, <https://www.etalab.gouv.fr/>

⁵² Data.gouv.fr, <https://www.data.gouv.fr/en/>

⁵³ Ministère chargé des transports (n.d.), 'French national access point to transport data'.

ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลระดับชาติสำหรับการแบ่งปันและพัฒนา ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง ซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับของสหภาพยุโรปสำหรับแพลตฟอร์มการเข้าถึงข้อมูลระดับชาติในปี 2017 (EU mandates for national access points) – หรือกลไกในการเข้าถึง แลกเปลี่ยน และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งกลับมาใช้ใหม่ วัตถุประสงค์ระยะสั้นของโครงการนี้คือการส่งเสริมชุมชนของผู้ผลิตข้อมูลและผู้บริโภคเพื่อกระตุ้นการพัฒนาบริการด้านการขนส่งสำหรับผู้ใช้ โดยเน้นที่การสร้างส่วนรวมทางดิจิทัลและรับประกันคุณภาพของข้อมูล

- **ผลกระทบ / กรณีศึกษาของข้อมูลเปิด**

ในระดับเมือง โครงการริเริ่มด้านข้อมูลเปิดของฝรั่งเศสกระตุ้นให้เกิดกรณีศึกษาที่เป็นนวัตกรรม ตัวอย่างเช่น เมืองแรนส์ (Rennes) มี STAR⁵⁴ เป็นผู้ให้บริการขนส่งสาธารณะ ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทขนส่ง Keolis ได้จัดทำข้อมูลตำแหน่งรถบัสแบบเรียลไทม์บนพอร์ทัลข้อมูลเปิด⁵⁵ การเข้าถึงนี้ได้กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาแอปการขนส่ง 7 แอปโดยนักพัฒนาในท้องถิ่น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่จับต้องได้ของโครงการริเริ่มข้อมูลเปิด อีกตัวอย่างหนึ่งเกิดขึ้นในปารีส ซึ่งมีการติดตั้งกล้องถ่ายภาพความร้อน (thermal camera) พร้อมเทคโนโลยีการจดจำรูปแบบ (pattern recognition) ในสถานที่ 8 แห่งเพื่อติดตามการเคลื่อนไหวของจักรยาน สกู๊ตเตอร์ และยานพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์ เช่น รถมอเตอร์ รถบรรทุก รถประจำทาง และรถจักรยานยนต์ ข้อมูลแบบเรียลไทม์ที่เซ็นเซอร์เหล่านี้จับได้จะถูกเปิดเผยต่อสาธารณะบนพอร์ทัลข้อมูลเปิดของเมือง⁵⁶ และใช้เครื่องมือในการนำเสนอภาพข้อมูล (data visualisation) ของบริษัทสัญชาติฝรั่งเศส Opendatasoft⁵⁷ เพื่อสร้างรายงานการวิเคราะห์แบบไดนามิก โครงการนี้มีส่วนช่วยจัดการจราจร ป้องกันอุบัติเหตุ และลดมลพิษ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่างๆ ที่มากที่สุด องค์กร Lille European Metropolis (MEL) ได้ใช้ข้อมูลการจราจรเพื่อตรวจสอบและจัดการการจราจรในเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ⁵⁸ จากการบูรณาการข้อมูลจากแพลตฟอร์ม เช่น Waze ช่วยให้ MEL สามารถปรับปรุงการจัดการการรับส่งข้อมูล อำนาจความสะดวกในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่รวดเร็วยิ่งขึ้น และพัฒนาโซลูชันการรับส่งข้อมูลเชิงรุก

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

ด้วยแรงบันดาลใจจากความก้าวหน้าของข้อมูลเปิดในฝรั่งเศส ประเทศไทยสามารถจัดลำดับความสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระบุว่าไทยจำเป็นต้องจัดการกับอุปสรรคของการประสานงานที่ไม่เพียงพอระหว่างหน่วยงานภาครัฐ โดยการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจระหว่างกระทรวง/กรม ตามตัวอย่างที่เห็นได้จากคณะทำงาน Etalab ของฝรั่งเศส สิ่งนี้สามารถอำนวยความสะดวกในการสื่อสารที่ดีขึ้นและส่งเสริมความร่วมมือในการแบ่งปันข้อมูลและการริเริ่มข้อมูลเปิดทั่วทั้งหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอที่ได้จากการสัมภาษณ์ ที่อยากให้ สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆสำรวจความร่วมมือกับบริษัทเอกชนเพื่อใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญทางเทคนิคและทรัพยากรในการใช้ข้อมูลเปิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การร่วมมือกับตัวแทนจากเอกชนในการพัฒนาเครื่องมือ การนำเสนอภาพข้อมูล และรายงานที่แสดงถึงประโยชน์ของข้อมูลเปิด จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถสร้างการยอมรับและการใช้ทรัพยากรข้อมูลเปิด ขับเคลื่อนนวัตกรรมและปรับปรุงบริการสาธารณะได้เร็วขึ้น

⁵⁴ Opendatasoft (2022), 'STAR (Keolis): a pioneered mobility open data'.

⁵⁵ Star, open data portal, <https://data.explore.star.fr/page/home/>

⁵⁶ Paris Data, 'Paris Data met à disposition les données produites et collectées par la Ville de Paris'.

⁵⁷ Opendatasoft (n.d.), 'Create the best data experiences'.

⁵⁸ Opendatasoft (2017), 'Opendatasoft Partners with Waze'.

ข้อมูลเปิดในภาครัฐของประเทศไทย

ข้อมูลเปิดในประเทศไทย

ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลไทยได้มีการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนของสังคมไทย⁵⁹ ซึ่งรวมถึงการจดทะเบียนบริษัท การใช้ที่ดินในปัจจุบัน การเงินที่เกี่ยวข้องทางการเงิน การให้คำปรึกษาสาธารณะ ประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานรัฐ การจัดสรรงบประมาณ การใช้จ่ายสาธารณะ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ สถิติที่สำคัญ ความสามารถในการดูแลสุขภาพแบบเรียลไทม์ การฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 และความแปรปรวนของสภาพอากาศ อย่างไรก็ตาม มีข้อมูลที่ถูกจำกัดในด้านต่างๆ เช่น การเป็นเจ้าของผลประโยชน์ การถือครองที่ดิน การแสดงรายการทรัพย์สิน การลอบบี้ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก และความหลากหลายทางชีวภาพ

ก่อนหน้านี้

การวิจัยได้ระบุพื้นที่สำหรับการปรับปรุงในการเพิ่มการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ของข้อมูลรัฐบาลแบบเปิดในประเทศไทย⁶⁰

และยังมีอีกหลายสิ่งที่สามารถทำได้เพื่อส่งเสริมความพยายามเหล่านี้ งานวิจัยของ Utamachant และ Anutariya

แสดงให้เห็นว่าคุณภาพของข้อมูลยังคงเป็นปัญหาที่พบโดยทั่วไปสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของรัฐบาล แม้ว่าผู้ให้บริการจะ

"พยายามที่จะปฏิบัติตามกรอบงานและขั้นตอนของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สพร. (ชื่อเดิม ก่อนที่จะเปลี่ยนเป็น สพร.) เป็นอย่างดี"^{61 62}

นับแต่นั้น สพร. ได้เน้นย้ำถึงความมุ่งมั่นในการเพิ่มความโปร่งใสและการเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ ซึ่งรวมถึงความพยายามต่างๆ เช่น การเป็นเจ้าภาพจัดเวทีข้อมูลเปิด

เพื่ออำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการแบ่งปันข้อมูลและข้อมูลเปิด⁶³ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความพยายามเหล่านี้ แต่ก็ยังมี

"ความท้าทายที่สำคัญในการส่งมอบคุณค่าสาธารณะจากข้อมูลเปิดอย่างเต็มศักยภาพ"⁶⁴

สิ่งนี้จึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องสำหรับทุกประเทศ

เนื่องจากแหล่งข้อมูลใหม่และการประยุกต์ใช้ข้อมูลยังคงมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลและการให้บริการแก่ประชาชน

ประเทศไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและการเปลี่ยนแปลงข้อมูลของสังคมและเศรษฐกิจ โดยเห็นได้จากการเติบโตของบริการดิจิทัลที่สูงถึง 35% ในปี

⁵⁹ OECD (2022), 'Open and Connected Government Review of Thailand'.

⁶⁰ Utamachant, Piriya and Anutariya, Chutiporn (2018), "An Analysis of High-Value Datasets: A Case Study of Thailand's Open Government Data" 2018 15th international joint conference on computer science and software engineering (JCSSE) (pp. 1-6) <https://ieeexplore.ieee.org/document/8457350>

⁶¹ Ibid. (p.3)

⁶² For more on the procedure, see: สพร. (2020), 'Open Data Process: Quick Guide'.

⁶³ Open Gov Asia (2023), 'Thailand's Push for Open Government Data'.

⁶⁴ OECD (2022), 'Open and Connected Government Review of Thailand'.

2564⁶⁵

เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสังคมไทย สพร.

เป็นและยังคงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย

และอยู่ในระบบนิเวศด้านกฎระเบียบที่เป็นหัวหอกสำคัญในการขับเคลื่อนความพยายามสู่การสร้างข้อมูลที่เปิดกว้างมากขึ้นทั่วทั้งรัฐบาลไทย

ด้วยการประกาศแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฉบับใหม่ปี พ.ศ. 2566-2570 ⁶⁶

ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของพลเมืองไทย ข้อมูลเปิดจะมีบทบาทสำคัญในการบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้

โดยได้ถูกบรรจุไว้เป็นส่วนสำคัญตั้งแต่แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฉบับก่อนหน้า ซึ่งเน้นที่

"การสนับสนุนข้อมูลเปิดที่เป็นประโยชน์

และทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการของรัฐบาลเปิด"⁶⁷

สพร.

ยังคงเดินหน้าสร้างความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องด้วยการพัฒนาพอร์ทัลข้อมูลเปิดระดับชาติ⁶⁸

ซึ่งประกอบด้วยชุดข้อมูล 11,000 ชุด (ในขณะที่ยังมีพริายงานฉบับนี้)

ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ การขนส่ง อุตสาหกรรมและสังคม และการใช้จ่ายของรัฐบาล

ความพยายามนี้ได้รับการสนับสนุนจากความมุ่งมั่นของ สพร.

ที่จะเปิดเผยหรือข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐในแพลตฟอร์มและช่องทางดิจิทัล

เพื่อปรับปรุงการเข้าถึงข้อมูลของพลเมืองไทย

ให้สามารถตรวจสอบกิจกรรมของรัฐบาลได้อย่างละเอียด⁶⁹

Global Data Barometer ปี 2565⁷⁰

ตอกย้ำความก้าวหน้าของประเทศไทยในด้านความสามารถในการใช้ข้อมูล

(เป็นผลมาจากการจัดแข่งขันเสิ่การออนไลน์ประจำปี⁷¹

การฝึกอบรมเรื่องการใช้ข้อมูลซ้ำ) แต่ยังระบุถึงโอกาสในการปรับปรุง

สิ่งนี้มีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งในกรณีของการยกระดับความพร้อมใช้งานและคุณภาพของข้อมูลใน

ภาคส่วนต่างๆ เช่น การดำเนินงานด้านสภาพภูมิอากาศและข้อมูลบริษัท นอกจากนี้

พอร์ทัลข้อมูลเปิดระดับท้องถิ่นสำหรับกรุงเทพฯ ก็มีอยู่ในหน่วยงานระดับเขต อย่างไรก็ตาม

ข้อมูลบางประเภท เช่น การถือครองผลประโยชน์และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

กลับมีการนำเสนอที่ครอบคลุมน้อยลงในปัจจุบัน

นโยบายข้อมูลเปิดและระบบนิเวศของข้อมูล

ส่วนสำคัญของยุทธศาสตร์ข้อมูลเปิด ซึ่งขับเคลื่อนนำโดย สพร. คือ ประเทศไทยได้นำแนวคิด

⁶⁵ Mordor Intelligence (2023), '[Thailand Ict Market Size & Share Analysis - Growth Trends & Forecasts \(2023 - 2028\)](#)'.

⁶⁶ Santhika, Eka (2023), '[Thailand Aims to be in the top 40 e-Governments Worldwide by 2027](#)'.

⁶⁷ สพร. (2021), '[The Digital Government Development Plan of Thailand](#)'.

⁶⁸ สพร. (2015), '[Open Government Data of Thailand](#)'.

⁶⁹ สพร. (2021), '[The Digital Government Development Plan of Thailand](#)'.

⁷⁰ Global Data Barometer (2022), '[GDB country report - Thailand](#)'.

⁷¹ UNODC Regional Office for Southeast Asia and the Pacific (2018), '[Open data for anti-corruption efforts in Thailand - Bringing the agenda forward](#)'.

"เปิดโดยปริยาย" (Open by Default) เป็นหนึ่งในหลักการหลักการ 10

ประการสำหรับการเผยแพร่ข้อมูล การกำหนดให้ข้อมูลเปิดเป็น KPI ของหน่วยงานภาครัฐ

ทำให้ปริมาณข้อมูลเปิดเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม

สิ่งสำคัญคือรัฐบาลจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าคุณค่าของข้อมูลเปิดกำลังเพิ่มขึ้นเช่นกัน

โดยการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนำข้อมูลของรัฐบาลกลับมาใช้ซ้ำและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเห็นของผู้ใช้จริง

การวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างแม่นยำเมื่อสามารถใช้งานข้อมูลเปิดได้อย่างอิสระอาจเป็นหนึ่งในความท้าทายที่ยากกว่า เพราะข้อมูลที่ใช้บางอย่างไม่ได้ถูกบันทึกเสมอไป ด้วยเหตุนี้จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เชิงลึกมากกว่าการพิจารณาเฉพาะกรณีที่มีการใช้ข้อมูลเปิดเพื่อให้เห็นภาพที่แม่นยำยิ่งขึ้นเกี่ยวกับประโยชน์ที่การเผยแพร่ข้อมูลเปิดสามารถให้ได้

เพื่อให้เข้าใจระบบนิเวศข้อมูลเปิดภาครัฐและคุณค่าที่เกิดขึ้น สพร.

อาจพิจารณาการสำรวจประสิทธิภาพของจริยธรรมหรือโปรแกรมการรับรองสำหรับผู้ใช้อข้อมูลเปิด

ภาครัฐ มาตรฐานที่ไม่ใช่ทางเทคนิคนี้สามารถใช้หลักการประกันและรับรองการใช้ข้อมูล⁷²

เพื่อสร้างกระแสข้อมูลที่เชื่อถือได้มากขึ้นระหว่างผู้ให้บริการข้อมูลภาครัฐและผู้ใช้งาน

โดยการทำความเข้าใจเกี่ยวกับ การใช้ซ้ำ

และสำรวจว่าผลประโยชน์ตอบแทนซึ่งกันและกันจะสนับสนุนการแบ่งปันข้อมูลนี้ได้อย่างไร

สำหรับหน่วยงานภายนอกภาครัฐ สพร. สามารถสำรวจการนำนโยบาย 'เปิดโดยให้อนุญาต'

(Presumed Open) มาใช้ในภาคส่วนที่มีการควบคุม เช่น การเงิน พลังงาน น้ำ การขนส่ง

และการสื่อสาร เช่นเดียวกับสหราชอาณาจักร ประเทศไทยสามารถนำกระบวนการ

'การคัดเลือกข้อมูลเปิด' (Open Data Triage)⁷³ ที่พัฒนาโดย Ofgem มาใช้

และมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางมากขึ้น

โดยปรับให้เข้ากับบริบทระบบนิเวศทางกฎหมายและกฎระเบียบของไทย

กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในสหราชอาณาจักร

นับตั้งแต่ปี 2556 สหราชอาณาจักรได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้นำในด้านข้อมูลเปิดมาโดยตลอด การจัดตั้ง Open Government License⁷⁴ และแพลตฟอร์มข้อมูลเปิดระดับชาติ⁷⁵ ในปี 2553 ถือเป็นก้าวสำคัญ

ซึ่งแสดงถึงความสำเร็จของการรณรงค์ที่ริเริ่มโดย The Guardian ในปี 2549

เพื่อให้ข้อมูลที่รวบรวมโดยหน่วยงานสาธารณะที่ใช้งบประมาณแผ่นดิน

สามารถนำไปใช้ได้อย่างอิสระเพื่อให้ประชาชนนำกลับมาใช้ใหม่ได้

ความสำเร็จ:

- **พอร์ทัลข้อมูลเปิดที่สมบูรณ์**
ตั้งแต่ปี 2553 สหราชอาณาจักรได้ดูแลรักษาพอร์ทัลข้อมูลเปิดซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเปิดภาครัฐและสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐที่เผยแพร่ข้อมูลในการรักษาข้อมูลนั้น ในเดือนมีนาคม 2561

⁷² ODI (2023), 'Assuring data practices'.

⁷³ Ofgem (2023), 'Track Changes Data Best Practice Guidance v2.0'.

⁷⁴ Wikipedia, 'Open Government Licence'.

⁷⁵ UK government, 'Find open data'.

แพลตฟอร์มดังกล่าวได้พัฒนาเป็นบริการ Find open data ซึ่งเผยแพร่ข้อมูลของรัฐบาลกลาง หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานสาธารณะ พอร์ทัลนี้ได้รวบรวมชุดข้อมูลจากหมวดหมู่ต่างๆ มากมายตั้งแต่ด้านการทหารไปจนถึงการศึกษา

- **นโยบายที่สนับสนุนการริเริ่มข้อมูลเปิด**
รัฐบาลสหราชอาณาจักรมีนโยบาย "เปิดโดยปริยาย" (Open by Default) สำหรับข้อมูลภาครัฐทั่วทั้งรัฐบาล⁷⁶
แนวทางนี้ส่งเสริมแนวคิดของการเปิดเผยข้อมูลเปิดสำหรับเป้าหมายหลายประการ ได้แก่ การตรวจสอบได้ (เผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผยและนโยบายที่ออกแบบโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในรัฐบาลมากขึ้น) ประสิทธิภาพ (เผยแพร่ข้อมูลเพื่อระบุความทับซ้อน การสูญเสีย และปัญหาทางระบบอื่นๆ ที่สามารถตรวจสอบและแก้ไขได้) ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ (กระตุ้นการเติบโตของบริษัทที่มีนวัตกรรมโดยใช้ข้อมูลเป็นพื้นฐานของผลิตภัณฑ์และบริการใหม่)
- **แนวทางปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับข้อมูลเปิด**
อุตสาหกรรมต่างๆ เช่น พลังงาน ซึ่งผูกพันตามกฎหมายข้อบังคับ ได้นำแนวทางเฉพาะมาใช้เพื่อจัดการข้อมูลด้วยแนวคิด 'เปิดโดยให้อนุญาต' (Presumed Open)
แนวทางนี้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อสินทรัพย์ข้อมูลเสมือนเป็นข้อมูลเปิด โดยขึ้นอยู่กับทางเลือกข้อมูลเปิด (Open Data Triage)⁷⁷ Open Data Triage เป็นขั้นตอนที่มุ่งประเมินว่าความละเอียดอ่อนใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข้อมูลที่กำหนดไว้สำหรับการเผยแพร่ในรูปแบบข้อมูลเปิดหรือไม่⁷⁸
ความละเอียดอ่อนเหล่านี้ครอบคลุมข้อกังวลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคล ความจำเป็นด้านความปลอดภัย ภาระผูกพันทางกฎหมายหรือข้อบังคับ ข้อมูลทางการค้าที่สำคัญสำหรับการปกป้องผลประโยชน์ของผู้บริโภค และการพิจารณาที่ส่งผลกระทบต่อสวัสดิการของประชาชน

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

ตลอดการสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ดำเนินการภายใต้โครงการนี้ คุณภาพของข้อมูลมักถูกหยิบยกมาเป็นข้อกังวลที่หน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยมีต่อการใช้ข้อมูลเปิด กรณีศึกษาของแนวทางที่นำมาใช้ในสหราชอาณาจักรเป็นตัวอย่างของความคิดริเริ่มที่สามารถนำไปพิจารณาได้ในประเทศไทย ผ่านการส่งเสริมของ สพร.

ตัวอย่างเช่น การจัดการกับข้อกังวลที่หน่วยงานของรัฐมีต่อการเปิดเผยข้อมูลที่ละเอียดอ่อนที่อาจฝ่าฝืน พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนั้น สพร. ควรพิจารณาใช้กระบวนการที่คล้ายกันกับกระบวนการ Open Data Triage ที่กล่าวถึงข้างต้น ซึ่งสามารถระบุและจัดลำดับความสำคัญของคุณภาพข้อมูล ปัญหาในชุดข้อมูล ตลอดจนการระบุชุดข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการเผยแพร่อย่างเปิดเผย จากการสัมภาษณ์พบว่าหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยอยากให้มีการรับรองโดย สพร. เกี่ยวกับกระบวนการที่สามารถรับประกันได้ว่าการเผยแพร่ข้อมูลจะเป็นไปตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แม้ว่าปัจจุบันจะมีการพัฒนาแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ (Open

⁷⁶ GOV.UK (2020), '[National Data Strategy](#)'.

⁷⁷ Ofgem (2021), '[Data Best Practice Guidance](#)'.

⁷⁸ Energy Networks Association (2021), '[Data and Digitalisation Steering Group – Data Triage Playbook](#)'.

Government Data Standard)⁷⁹

แต่หน่วยงานของรัฐรายงานว่าชุดข้อมูลมีคุณภาพแตกต่างกันบนศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ดังนั้นกระบวนการคัดแยกข้อมูลแบบครอบคลุม ซึ่งนำโดย สพร. สามารถวินิจฉัยปัญหานี้ได้ในเชิงรุก ขณะเดียวกันก็ยังระบุโอกาสสำหรับการฝึกอบรมการเผยแพร่ข้อมูลเปิดที่เป็นไปได้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อใช้ประกอบแนวทางคำแนะนำที่มีอยู่

เช่นเดียวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (GDPR)

พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทำหน้าที่ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายข้อมูล -

สิทธิ์สำหรับเจ้าของข้อมูลในการย้ายข้อมูลของตนไปยังผู้ควบคุมข้อมูลอื่นๆ อย่างไรก็ตาม

หากไม่มีการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานของข้อมูล เช่น มาตรฐาน เทคโนโลยี

และองค์กรที่ดูแลโครงสร้างพื้นฐานนั้น (เหมือนกับ Open Banking⁸⁰ Implementation Entity

ในสหราชอาณาจักร)

สิทธิ์ในการเคลื่อนย้ายข้อมูลก็ไม่อาจสร้างมูลค่าที่สำคัญให้กับพลเมืองชาวไทยได้

กรณีศึกษา: การธนาคารแบบเปิด (Open Banking) ในสหราชอาณาจักร⁸¹

หน่วยงานด้านการดำเนินงานด้าน Open Banking (Open Banking Implementation Entity - OBIE) ทำหน้าที่เป็นบุคคลที่สามที่เชื่อถือได้ โดยสร้างมาตรฐานทางเทคนิคและแนวทางอุตสาหกรรมที่สนับสนุน Open Banking โดยในระบบนิเวศนี้มีหน่วยงานกำกับดูแลทางการเงิน (Financial Conduct Authority - FCA) จัดการด้านการออกใบอนุญาตของผู้ให้บริการบุคคลที่สาม ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลผู้บริโภค ทั้งนี้ ผู้บริโภคสามารถกำหนดได้ว่าใครมีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลของตน และสามารถเพิกถอนสิทธิ์การเข้าถึงได้ทุกเมื่อ Open Banking เป็นโครงการที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันและอำนาจการตลาด (Competition and Markets Authority - CMA) ในคำสั่งตรวจสอบตลาดธนาคารเพื่อรายย่อยปี 2560 (Retail Banking Market Investigation Order 2560)⁸² หลังจากการตรวจสอบการแข่งขันในระบบธนาคารในสหราชอาณาจักร

Open Banking ถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้ใช้บริการรายใหม่สามารถเข้าถึงข้อมูลลูกค้าที่ได้รับคามยินยอมได้มากขึ้น โดยมีเป้าหมายที่จะนำไปสู่การแข่งขันโดยรวมที่เป็นธรรม

การดำเนินงานในช่วงแรกถูกต่อต้านโดยธนาคารบางแห่งด้วยวิธีต่างๆ มากมาย เช่น

การสร้างประสบการณ์ลูกค้าที่ต้องพบกับขั้นตอนที่ซับซ้อน ดังนั้น OBIE

จึงได้พัฒนาและกำหนดมาตรฐานประสบการณ์ผู้ใช้เพื่อส่งเสริมการยอมรับของลูกค้า OBIE

สร้างความมั่นใจว่าธนาคารและสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการเคหะทั้งหมดปฏิบัติตามรูปแบบมาตรฐานสำหรับ API

แนวทางด้านความปลอดภัย ประสบการณ์ของลูกค้า และแนวทางการปฏิบัติงาน

เพื่ออำนวยความสะดวกในการแบ่งปันข้อมูลที่เชื่อถือได้และปลอดภัย

ขณะเดียวกันก็สนับสนุนการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่มีอยู่

การกำหนดมาตรฐานข้อกำหนดพื้นฐานจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ให้บริการทุกราย

⁷⁹ สพร. (2018), 'Annual Report'.

⁸⁰ Open Banking Ltd (n.d.), 'About Open Banking Limited'.

⁸¹ Open Banking (2019), 'Open Banking: Preparing for Lift Off'.

⁸² Competition and Markets Authority (2017), 'Retail Banking Market Investigation Order 2017'.

ทำให้มั่นใจได้ว่าฟินเทคขนาดเล็กและธนาคารขนาดใหญ่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ และแข่งขันในตลาดได้

Open Banking ซึ่งอำนวยความสะดวกโดย OBIE ช่วยให้บุคคลและธุรกิจเอสเอ็มอีมีทางเลือกมากขึ้น โดยสามารถแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเพื่อระบุผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินที่เหมาะสมที่สุดสำหรับความต้องการของตน ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนบัญชีธนาคารไปยังผู้ให้บริการรายใหม่อย่างง่ายดาย การใช้แอปพลิเคชันจัดการงบประมาณที่ให้คำแนะนำรายบุคคล และการใช้เว็บไซต์เปรียบเทียบราคาเพื่อรับใบเสนอราคาสำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน โดยข้อมูลของเดือนมีนาคม 2565 มีบริษัทที่ได้รับการควบคุมเต็มรูปแบบ 128 แห่งซึ่งมีผลิตภัณฑ์และบริการที่เปิดใช้งานในรูปแบบ Open Banking ในตลาด สามารถเข้าถึง 10-11% ของผู้บริโภคและธุรกิจขนาดเล็กในสหราชอาณาจักร⁸³

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

ปัจจุบัน Open Banking กำลังได้รับการพัฒนาในประเทศไทย โดยคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจากองค์กรในสหราชอาณาจักรที่มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้ง Open Banking ของสหราชอาณาจักร Open Banking เป็นหนึ่งในโครงการริเริ่มด้านข้อมูลที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด โดยมุ่งเน้นการแบ่งปันข้อมูลที่ละเอียดอ่อนด้วยวิธีการกระจายกระจายศูนย์ แม้ว่าความพยายามเหล่านี้จะได้รับการดูแลโดยธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ สพร. สามารถให้ความร่วมมือในการพัฒนา Open Banking ในประเทศไทย เพื่อเน้นย้ำบทบาทการเป็นผู้กำกับดูแลด้านการส่งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์

ตัวอย่างของ Open Banking แสดงให้เห็นถึงวิธีการส่งเสริมรูปแบบข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันได้มากขึ้น ดังนั้นจึงอาจเป็นโอกาสที่ สพร. จะมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดในกระบวนการที่กำลังพัฒนาในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพยายามในปัจจุบันในการมุ่งสู่ Open Banking Data เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริโภคที่นำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ที่อาจทำให้การใช้กรณีศึกษาในประเทศในบริบทของไทย สามารถแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของข้อมูลแบบเปิดและมาตรฐานแบบเปิด นี่เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ถูกหยิบยกขึ้นมาบ่อยครั้งระหว่างการสัมภาษณ์ว่าเป็นสิ่งที่เฉพาะเจาะจงกับบริบทของไทย ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะยินดีมากถ้ามีตัวอย่างสนับสนุนที่มากกว่านี้

เมื่อไม่นานมานี้

สหภาพยุโรปได้เสนอข้อกำหนดสำหรับการแบ่งปันข้อมูลระหว่างธุรกิจกับภาครัฐ (B2G)

ในพระราชบัญญัติข้อมูลฉบับใหม่⁸⁴

ดังนั้นจึงควรจัดลำดับความสำคัญในการระบุว่าใครบ้างที่สามารถใช้และเข้าถึงข้อมูลใด

และเพื่อวัตถุประสงค์ใด รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขสำหรับการเข้าถึงและใช้งานดังกล่าว ทั้งนี้ สพร.

และหน่วยงานรัฐบาลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาศึกษาว่าข้อกำหนด B2G

ที่คล้ายกันควรมีลักษณะอย่างไรสำหรับการปรับปรุง พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในอนาคต

โดยอาจเริ่มต้นด้วยกลุ่มที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญที่คล้ายกับที่จัดตั้งขึ้นในสหภาพยุโรป

⁸³ Open Banking (2022), 'The Open Banking Impact Report'.

⁸⁴ European Commission (2567), 'Data Act'.

ผลการศึกษา

ข้อสังเกตในส่วนนี้มาจากมุมมองของผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมภาษณ์

ความรู้ที่จำกัดเกี่ยวกับข้อมูลเปิดและคุณประโยชน์ของข้อมูล

ความเข้าใจเชิงคุณภาพและความชัดเจนเกี่ยวกับประโยชน์ของข้อมูลเปิดมีอยู่จำกัด ซึ่งบั่นทอนประสิทธิภาพและขีดขวางความก้าวหน้าของความคิดริเริ่มด้านข้อมูลเปิดทั่วทั้งรัฐบาล ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดกล่าวว่า การตระหนักถึงประโยชน์ของข้อมูลเปิด และวิธีการนำข้อมูลไปใช้เพื่อทำให้สังคมดีขึ้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง หลายหน่วยงานกำลังเผชิญกับความท้าทายเกี่ยวกับรูปแบบข้อมูลและคุณภาพของข้อมูล แม้ว่าจะมีมาตรฐานข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาแล้วก็ตาม ซึ่งบ่งชี้ว่ายังคงมีความพร้อมและความเข้าใจที่ไม่เพียงพอ

นอกจากนี้ การขาดแคลนบุคลากรด้านไอทีในหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการขาดทักษะความสามารถด้านข้อมูลในหมู่เจ้าหน้าที่ ถือเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อการจัดการข้อมูล (เปิด) ที่มีประสิทธิภาพทั่วทั้งรัฐบาลไทย ความเชี่ยวชาญที่จำกัดนี้ขีดขวางความสามารถของรัฐบาลในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด ด้วยเหตุนี้ การนำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลเปิดมาใช้ทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐจึงยังคงล่าช้าและเป็นไปอย่างจำกัด

นอกจากนี้ยังมีความกังวลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนและความเป็นส่วนตัว ประกอบกับความกังวลของหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลภายใต้ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล นี่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อแนวคิดริเริ่มด้านข้อมูลเปิด ทั้งนี้ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ถูกมองว่าเป็นอุปสรรคต่อการเผยแพร่ข้อมูลเปิด โดยชี้ให้เห็นว่าบางหน่วยงานมีความกังวลเกี่ยวกับการถูกฟ้องร้องจากการละเมิดความเป็นส่วนตัว สะท้อนความเข้าใจผิดเกี่ยวกับ ความสอดคล้องของกฎหมายข้อมูลเปิดและการคุ้มครองข้อมูล

อุปสรรคทางกฎหมาย รวมถึงความกังวลเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของข้อมูล เป็นอุปสรรคต่อหน่วยงานในการแบ่งปันข้อมูลอย่างเปิดเผย นอกจากนี้ ปัจจัยหนึ่งที่สามารถอธิบายความไม่เต็มใจของหน่วยงานรัฐบางแห่งในการเผยแพร่ข้อมูลเปิดนั้น มีสาเหตุมาจากข้อกังวลด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ เนื่องจากหน่วยงานเหล่านี้มีหน้าที่รับผิดชอบการดูแลข้อมูลปริมาณมาก

กรณีศึกษาต่อไปนี้แสดงให้เห็นถึงการพัฒนารัพยากรและสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของเซอร์เบีย ซึ่งออกแบบมาเพื่อบุคคลที่มีมีความรู้ด้านดิจิทัลเกี่ยวกับข้อมูลเปิดอย่างจำกัด ความพยายามนี้สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับการดำเนินการตามความคิดริเริ่มด้านข้อมูลเปิดในทางปฏิบัติ

กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในเซอร์เบีย

เซอร์เบียเผชิญกับการเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของเส้นทางการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล โดยการพัฒนาข้อมูลเปิดถูกจัดให้อยู่ในความสำคัญระดับสูงของนโยบายสาธารณะและวาระทางการเมือง รัฐบาลเซอร์เบียกำลังปรับปรุงกลยุทธ์และความคิดริเริ่มด้านข้อมูลเปิดอย่างแข็งขัน โดยได้รับการสนับสนุนจาก UNDP ที่ให้ความช่วยเหลือด้านความเชี่ยวชาญและการจัดการเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับทีมรัฐบาลที่มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องนี้

ความสำเร็จ:

- นโยบายที่สนับสนุนวาระข้อมูลเปิด**
 เซอร์เบียเริ่มต้นเส้นทางข้อมูลเปิดในปี 2558 โดยการประเมินความพร้อมของข้อมูลเปิด (Open Data readiness assessment)⁸⁵ ซึ่งมุ่งเป้าไปที่การสร้างชุมชนที่เข้มแข็งซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาความคิดริเริ่มที่สำคัญ เซอร์เบียมีความก้าวหน้าครั้งสำคัญในโครงการริเริ่มข้อมูลเปิด จากการใช้ข้อมูลเชิงลึกจากกลยุทธ์ข้อมูลเปิดระดับสากลและการเรียนรู้จากแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในโลก ทั้งนี้ การระบาดใหญ่ของโควิด-19 มีบทบาทสำคัญในการเน้นย้ำถึงความสำคัญของข้อมูลเปิดในฐานะตัวเร่งปฏิกิริยาสำหรับการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลและยกระดับบริการสาธารณะ โดยแสดงให้เห็นถึงพลังในการเปลี่ยนแปลงของแนวทางที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลทั่วประเทศ
- พอร์ทัลข้อมูลเปิด**
 รัฐบาลเซอร์เบียมีความมุ่งมั่นเชิงกลยุทธ์ที่จะเปิดเผยข้อมูล ดังที่เห็นได้ทั้งในยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา eGovernment และแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดโครงการริเริ่มระดับนานาชาติ "Open Government Partnership" ในเซอร์เบีย สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและ eGovernment กำกับดูแลกระบวนการเชิงสถาบันในการเปิดข้อมูล ดูแลรักษา National Open Data Portal⁸⁶ และทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานหลักที่ต้องการเผยแพร่ข้อมูล พอร์ทัลนี้ประกอบด้วยข้อมูลจาก 14 หน่วยงาน ครอบคลุมอุตสาหกรรม พลังงาน การก่อสร้าง การศึกษา สิ่งแวดล้อม ฯลฯ รวมทั้งหมด 684 ชุดในทุกหมวดหมู่
- การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ**
 เพื่อเสริมสร้างวาระของข้อมูลเปิด เซอร์เบียได้สร้างความร่วมมือกับพอร์ทัลข้อมูลเปิดระดับชาติของประเทศอื่นๆ ในยุโรป เช่น Etalab ของฝรั่งเศส ความร่วมมือเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการปรับปรุงพอร์ทัลข้อมูลเปิดของเซอร์เบียอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปรับปรุงและดำเนินการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- การสร้างโครงสร้างพื้นฐาน Open Data ที่แข็งแกร่งและซับซ้อน**
 การจัดตั้ง Open Data Hub⁸⁷ ของรัฐบาลเซอร์เบีย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทรัพยากรแบบรวมศูนย์ โดยให้การสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญ ทรัพยากรทางการเงิน ความช่วยเหลือทางการเงิน และโอกาสในการสร้างเครือข่ายเพื่อเพิ่มการเข้าถึงและการใช้งานข้อมูลเปิดสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

⁸⁵ United Nations Development Programme (2015), '[Open data readiness assessment Republic of Serbia](#)'.

⁸⁶ Data.gov.rs, <https://data.gov.rs/sr/organizations/republichki-zavod-za-statistiku-2021/>

⁸⁷ Open Data Hub (2015), '[About us](#)'.

ๆ รวมถึงนักข่าว ประชาชนทั่วไป และอื่นๆ นอกจากนั้น
ยังทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมที่ดีของพอร์ทัลข้อมูลเปิดระดับชาติซึ่งมีความซับซ้อนทางเทคนิคมากกว่าและอาจไม่เป็นมิตรต่อผู้ใช้ พอร์ทัลนี้ตอบสนองต่อความต้องการประเภทต่างๆ และเชื่อมต่อแบบดิจิทัล

- **การจัดกิจกรรมข้อมูลเปิด**
เซอร์เบียได้ริเริ่มโครงการต่างๆ มากมายเพื่อส่งเสริมกิจกรรมข้อมูลเปิด ซึ่งรวมถึงการดำเนินการตามความท้าทายด้านนวัตกรรมข้อมูลที่คล้ายกับ EU Datathons⁸⁸ นอกจากนี้ การจัดตั้งคณะกรรมการด้านข้อมูลเปิด ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 65 คนจากภาคส่วนต่างๆ (ตั้งแต่ฝ่ายบริหาร เทคโนโลยี นักวิชาการ และสื่อ) ช่วยอำนวยความสะดวกในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่าย ผ่านการประชุมรายไตรมาสและการประชุมเชิงปฏิบัติการประจำปี กิจกรรมเหล่านี้เปิดให้บุคคลทั่วไปเข้าร่วม เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้ เซอร์เบียยังจัด Open Data Week ประจำปี โดยมีกิจกรรมที่ชุมชนร่วมจัด 27 รายการ รวมถึงแอ็กการอน การพบปะ และการฝึกอบรม ความพยายามเหล่านี้ตอกย้ำความมุ่งมั่นของเซอร์เบียในการส่งเสริมให้พลเมืองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
- **แนวทางการมีส่วนร่วมสำหรับข้อมูลเปิด**
โครงการริเริ่มด้านวิทยาศาสตร์ของพลเมือง เช่น ความร่วมมือในการตรวจสอบคุณภาพอากาศกับชุมชนเทคโนโลยี องค์กรพัฒนาเอกชน และหน่วยงานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของเซอร์เบีย แสดงให้เห็นถึงความพยายามของเซอร์เบียในการมีส่วนร่วมของพลเมืองและสร้างความไว้วางใจผ่านโครงการริเริ่มด้านข้อมูลเปิด โครงการริเริ่มเหล่านี้ช่วยส่งเสริมแหล่งข้อมูลอย่างเป็นทางการและเน้นย้ำถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วมของพลเมืองในกระบวนการรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

เพื่อเพิ่มการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด รัฐบาลไทยสามารถวางแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการรวบรวมข้อมูลได้ การให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในโครงการริเริ่มต่างๆ เช่น โครงการวิทยาศาสตร์พลเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาค เช่น การติดตามตรวจสอบทางอากาศ ความตระหนักรู้และความเข้าใจในคุณค่าของข้อมูลเปิด นอกจากนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่น้อยกว่า การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะ เช่น Open Data Hub ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทรัพยากรที่รวบรวมเอกสารและทรัพยากรที่เข้าใจได้ง่ายเกี่ยวกับข้อมูลเปิด ช่วยให้ผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีอยู่เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความท้าทายด้านความพร้อมใช้งานและคุณภาพของข้อมูล

จาก**การวิจัย**⁸⁹

เกี่ยวกับข้อมูลเปิดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และการยืนยันจากผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระบุว่าพอร์ทัลข้อมูลเปิดภาครัฐยังมีข้อจำกัดในด้านปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลายของชุดข้อมูล ในขณะที่ชุดข้อมูลจำนวนมากยังคงเป็นข้อมูลที่อัปเดตไม่บ่อยนัก จึงทำให้ชุดข้อมูลล้าสมัย

⁸⁸ European Union (n.d.), 'EU Datathon'.

⁸⁹ D4D (Cañares, M.P.), 'South, East, and Southeast Asia and the State of Open Data'.

คุณภาพของชุดข้อมูลที่มีการเปิดเผยยังคงไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดโดย สพร. และจำเป็นต้องมีการพัฒนามาตรฐานข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลมากขึ้น ในบางกรณี ชุดข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะไม่ได้อยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความไม่สอดคล้องกันนี้อาจส่งผลให้ผู้ใช้ชุดข้อมูลเปิดมีความมั่นใจที่ลดลง ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อการใช้งานของพวกเขา การก้าวต่อไปที่ สพร. ต้องพิจารณาคือการวิเคราะห์ที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับระดับความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูลเปิด สิ่งที่น่าทึ่ง และความกังวลเกี่ยวกับข้อมูลเปิด

การวิเคราะห์นี้สามารถใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการทบทวนและพิจารณาแก้ไขแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ (Open Data Process Quick Guide)⁹⁰ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐมีความเข้าใจที่ชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรพิจารณาเพิ่มเติมเมื่อเผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผย ผู้ให้สัมภาษณ์หลายคนตระหนักถึงการมีอยู่ของคู่มือนี้ แต่มีผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่งได้ขอคำแนะนำแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเอกสารฉบับนี้ยังไม่เป็นที่คุ้นเคยในบางหน่วยงาน ไม่ว่าสิ่งนี้จะมีความรับผิดชอบของหน่วยงานเอง หรือสามารถพัฒนาผ่านการสื่อสารข้ามหน่วยงานรัฐที่มากขึ้น ก็เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องพิจารณา

การค้นพบที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ ยังไม่มีความชัดเจนว่าหน่วยงานของรัฐมีอิสระในการตัดสินใจเลือกข้อมูลที่จะพิจารณาว่ามีคุณค่าและมีความสำคัญเพื่อเผยแพร่ในระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (DGA Catalog) ข้อมูลแบบเปิดสามารถให้ประโยชน์ที่ไม่คาดคิดแก่ผู้ใช้ภายนอกผู้ที่รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บางครั้งสิ่งนี้อาจนำไปสู่การคิดแบบปิดเกี่ยวกับประโยชน์ของชุดข้อมูลบางอย่างต่อหน่วยงานหรือชุมชนอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้ข้อมูลเปิดเผยน้อยลง ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจว่าข้อมูลใดที่ถือว่า "สำคัญ" เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทย และมีการหารือระหว่างหน่วยงานต่างๆ และ สพร. เพื่อถกเถียงกันว่าข้อมูลใดบ้างที่สามารถและควรเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน

การใช้งานและคุณค่าของข้อมูลเปิดที่จำกัด

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่กล่าวว่าพวกเขามีส่วนร่วมกับแพลตฟอร์มข้อมูลเปิดระดับชาติ⁹¹ แต่เป็นการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันข้อมูลเป็นหลักมากกว่าการเข้าถึงและใช้ข้อมูลเหล่านี้ แม้ว่าคุณภาพของข้อมูลมักถูกอ้างถึงว่าเป็นอุปสรรคต่อการใช้ข้อมูลโดยหน่วยงานของรัฐ การวิเคราะห์เพิ่มเติมควรดำเนินการผ่านการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อระบุอุปสรรคเพิ่มเติมที่กำลังขัดขวางการใช้ข้อมูลเปิดในวงกว้าง

ความท้าทายเหล่านี้ยังคงมีอยู่ด้วยเหตุผลหลายประการ โดยทั่วไปหน่วยงานภาครัฐและประชาชนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของข้อมูลเปิด ส่งผลให้มีความตระหนักเกี่ยวกับ การนำไปใช้และคุณค่าจากข้อมูลดังกล่าวอย่างจำกัด

⁹⁰ สพร. (2020), 'Open Data Process: Quick Guide'.

⁹¹ Open Government Data of Thailand, <https://data.go.th/>

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาด้านการใช้งานหรือประโยชน์ทางธุรกิจเพิ่มเติม เพื่อแสดงให้เห็นถึงข้อดีเหล่านี้ และจำเป็นที่จะต้องรู้ว่าใครกำลังใช้ข้อมูลเปิดนั้น และนำไปใช้ได้อย่างไร (เช่น เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า เป็นต้น)

การทำเช่นนี้จะช่วยส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่และเจ้าของข้อมูลเปิดข้อมูลหรือสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลเปิด แม้ว่ากิจกรรมต่างๆ เช่น แอ็กการอน รางวัล Open Data Awards

และโครงการริเริ่มในลักษณะ Sandbox มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการใช้ข้อมูลเปิด

แต่ก็พบกับอุปสรรคเนื่องจากขาดความชัดเจนว่าผู้มีส่วนร่วมกับข้อมูลเปิดอย่างไรแม้ว่าปัจจุบัน การมอบรางวัลจะจัดขึ้นโดย สพร.

แต่แนวทางปฏิบัติในปัจจุบันของเกณฑ์การได้รับรางวัลอาจเพิ่มภาระสำคัญให้กับหน่วยงานที่ได้รางวัล ดังนั้นเพื่อลดภาระนี้และส่งเสริมความพยายามในการทำงานร่วมกัน

จึงอาจพิจารณาให้รางวัลแบบกลุ่มที่รวมบุคคลที่หลากหลายจากทีมต่างๆ รวมถึงเจ้าของข้อมูล

ผู้ปฏิบัติงานด้านไอที และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แนวทางนี้

ไม่เพียงแต่จะช่วยให้เกิดการกระจายความรับผิดชอบเท่านั้น

แต่ยังส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกันต่อโครงการริเริ่มข้อมูลเปิดอีกด้วย

แม้ว่าข้อมูลที่มีอยู่จะมีปริมาณเพิ่มขึ้น แต่ชุดข้อมูลปัจจุบันก็มักจะไม่สามารถตอบสนอง

ความต้องการของสาธารณะและมีการใช้งานน้อยเกินไป

ซึ่งตอกย้ำถึงความจำเป็นในการจัดหาข้อมูลที่เน้นผู้ใช้เป็นศูนย์กลางมากขึ้น

ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของข้อมูลเป็นเหตุผลสำคัญที่ว่าทำไมทั้งภาครัฐและประชาชนไม่สามารถใช้ข้อมูลเปิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้สะท้อนความกังวลเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างทรัพยากรข้อมูลของแต่ละหน่วยงานและอัตราการใช้ประโยชน์ที่ค่อนข้างต่ำ

กรณีศึกษาต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นว่าแคนาดาพัฒนาและจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างกรณีศึกษาข้อมูลเปิดและเรื่องราวความสำเร็จได้อย่างไร

โครงการริเริ่มเหล่านี้สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับหน่วยงานภาครัฐด้วยการให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าเกี่ยวกับประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นและการประยุกต์ใช้ข้อมูลเปิด

กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในแคนาดา

แคนาดา ถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 15 จาก 195 ประเทศโดยการจัดอันดับของ Open Data Inventory โดย Open Data Watch ในปี 2565⁹² ซึ่งนับเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าอย่างมากในการส่งเสริมความคิดริเริ่มด้านข้อมูลเปิด ส่งผลให้แคนาดาเป็นหนึ่งในผู้นำระดับโลกด้านข้อมูลเปิด

ความสำเร็จ:

- นโยบายที่สนับสนุนวาระข้อมูลเปิด
ในเดือนตุลาคม 2557 แคนาดาได้ใช้คำสั่ง Open by Default (Open by Default directive) สำหรับสิ่งพิมพ์และข้อมูลของรัฐบาล โดยวางรากฐานสำหรับแนวทางปฏิบัติด้านข้อมูลที่โปร่งใส นอกจากนั้น

⁹² Open Data Watch (2022), '[Open Data Inventory – Country profile Canada](#)'.

แผนปฏิบัติการระดับชาติเกี่ยวกับรัฐบาลเปิดฉบับล่าสุด (National Action Plan on Open Government)⁹³ ได้ระบุก้าวสำคัญที่จะช่วยสร้าง "ระบบนิเวศข้อมูลเปิด" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์รัฐบาลเปิดที่มีความครอบคลุมมากขึ้น

- การอัปเดตและดูแลรักษาพอร์ทัลข้อมูลเปิดระดับชาติ**
พอร์ทัลข้อมูลเปิดของรัฐบาลกลางของประเทศได้รวบรวมชุดข้อมูลมากกว่า 30,000 ชุด จากแผนกและหน่วยงานมากกว่า 40 แห่ง ข้อมูลเหล่านี้ครอบคลุมหัวข้อต่างๆ มากมาย เช่น ภาษาแม่ของพลเมืองท้องถิ่น นโยบายการโอนเมล็ดพันธุ์ของรัฐออนแทรีโอ (Ontario Tree Seed Transfer Policy)⁹⁴ และการยกย่องเกียรติคุณผู้เสียชีวิตในสงคราม (Canada's War Dead Honour Roll)⁹⁵ ทั้งนี้ ข้อมูลบนพอร์ทัล Open Government ถูกริเริ่มมาจากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาลแคนาดา ทั้งระดับกรม องค์กร และบริษัท Crown ในขณะที่แต่ละหน่วยงานมีหน้าที่จัดการข้อมูลของตนเอง คณะกรรมการบริหาร Treasury Board จะทำหน้าที่กำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลและควบคุมแนวปฏิบัติและนโยบายต่างๆ โดยที่การเก็บรักษาข้อมูลต้องสอดคล้องกับระเบียบการเก็บรักษาข้อมูลของรัฐบาล รวมถึงข้อบังคับจากพระราชบัญญัติต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติห้องสมุดและหอจดหมายเหตุของแคนาดา (Library and Archives of Canada Act) พระราชบัญญัติการบริหารทางการเงิน (Financial Administration Act) พระราชบัญญัติการเข้าถึงข้อมูล (Access to Information Act) และ พระราชบัญญัติคุ้มครองความเป็นส่วนตัว (Privacy Act)
- การใช้ข้อมูลเปิดและผลกระทบที่เป็นรูปธรรม**
ในปี 2566 หน่วยงานด้านสถิติของแคนาดา ได้เปิดตัวโครงการริเริ่มเชิงสำรวจเพื่อปรับปรุงการใช้และความสอดคล้องของข้อมูลเปิดเกี่ยวกับอาคารจากแหล่งข้อมูลของรัฐบาล โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุน การพัฒนาฐานข้อมูลอาคารในแคนาดาที่สมบูรณ์ ครอบคลุม และเปิดกว้าง ผลลัพธ์ของโครงการนี้นำมาซึ่ง Open Database of Building (ODB)⁹⁶ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่สะท้อนศักยภาพของการผสมผสานแหล่งข้อมูลของรัฐบาลที่สามารถสร้างฐานข้อมูลที่ครอบคลุม ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และนวัตกรรมในการใช้ข้อมูล นอกจากนี้ กองอำนาจการกฤษฎีกาของหน่วยงานสรรพากรแคนาดา (Canada Revenue Agency) ได้เผยแพร่ชุดข้อมูลเปิดอย่างเป็นระบบผ่านพอร์ทัลข้อมูลของรัฐบาล ภายใต้ใบอนุญาตข้อมูลเปิดเชิงพาณิชย์ โดยองค์กรการกุศลเองก็เป็นหนึ่งในกลุ่มผู้ใช้งานประจำของชุดข้อมูล T3010 เช่น องค์กร Imagine Canada ใช้งานชุดข้อมูลนี้ตั้งแต่ต้นทศวรรษ 2533 สำหรับการนับจำนวนประชากรและตัวบ่งชี้สำคัญของกิจกรรมการกุศล รายได้ และรายจ่าย ปัจจุบันชุดข้อมูลนี้มีวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย ตั้งแต่การสุ่มตัวอย่างแบบสำรวจไปจนถึงการวิเคราะห์นโยบาย ทั้งนี้ Imagine Canada เห็นว่าการทำความเข้าใจภาคส่วนการกุศลมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบูรณาการเข้ากับกระบวนการต่างๆ ขององค์กรในแต่ละวัน⁹⁷

⁹³ Government of Canada (2023), '[National Action Plan on Open Government](#)'.

⁹⁴ Government of Canada (2020), '[Ontario Tree Seed Transfer Policy data](#)'.

⁹⁵ Government of Canada (2014), '[Canada's War Dead – Honour Roll](#)'.

⁹⁶ Statistics Canada (2023), '[The Open Database of Buildings](#)'.

⁹⁷ McMurren, Juliet, Verhulst, Stefaan and Young, Andrew (2016), '[Opening Canada's T3010 Charity Information Return Data](#)'.

เรื่องราวความสำเร็จด้านข้อมูลเปิดมากมายของแคนาดาถูกรวบรวมไว้ใน Open Data user Stories⁹⁸
สะท้อนการใช้ข้อมูลเปิดในภาคส่วนต่างๆ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายกลุ่ม

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของข้อมูลเปิดในกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลเปิด รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนให้มีการเปิดกว้างมากขึ้น วิธีที่อาจเป็นไปได้คือการสร้างพื้นที่เก็บข้อมูลเรื่องราวความสำเร็จ พื้นที่เก็บข้อมูลนี้จะทำหน้าที่เป็นแหล่งรวบรวมกรณีศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงการใช้งานข้อมูลเปิดที่หลากหลายในภาคส่วนต่างๆ และโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ สิ่งนี้จะแก้ปัญหาคำถามที่ถูกละเลยโดยผู้ให้สัมภาษณ์และผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการขาดความเข้าใจถึงประโยชน์ของข้อมูลเปิด

ความท้าทายในการดำเนินนโยบายและการบังคับใช้

การขาดแผนปฏิบัติการอย่างเป็นทางการสำหรับการนำข้อมูลเปิดไปใช้ ส่งผลให้การพัฒนาข้อมูลเปิดต้องอาศัยเจตนาของหน่วยงานภาครัฐที่ผลิตข้อมูลเพียงอย่างเดียว สิ่งนี้ส่งผลกระทบลหลายมิติ ประการแรก กลไกการบังคับใช้สำหรับการอัปเดตข้อมูลมีอยู่อย่างจำกัด ส่งผลให้เกิดความไม่สอดคล้องของข้อมูล ประการที่สอง ความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อพอร์ทัลข้อมูลเปิดระดับประเทศที่ดูแลโดย สพร. กล่าวว่ายังคงขาดการสนับสนุนเชิงสถาบันซึ่งนำไปสู่ความไม่ความไม่สม่ำเสมอในการเผยแพร่ชุดข้อมูลและการอัปเดตข้อมูล

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการเห็นความเป็นผู้นำที่แข็งแกร่งขึ้นและความมุ่งมั่นในการเปิดข้อมูลเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกัน รวมทั้งการรับรองว่าการดำเนินการด้านข้อมูลเปิดจะมีประสิทธิภาพ ประเด็นที่น่าสนใจคือ หนึ่งในหน่วยงานที่ถูกสัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่า ในปีนี้กรมจะเน้นไปที่การปรับปรุงคุณภาพของข้อมูล ส่วนหนึ่งของกระบวนการนี้ จำเป็นที่เจ้าหน้าที่จะต้องระบุได้ว่าอะไรคือองค์ประกอบของข้อมูลที่มีคุณภาพ และจัดทำรายการตรวจสอบ หรือ checklist สำหรับคุณภาพของข้อมูล ประเด็นที่น่าสนใจคือ checklist ดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับแนวทาง การเผยแพร่และแบ่งปันข้อมูลของ สพร. หรือไม่ อย่างไรก็ตาม ความพยายามดังกล่าวนับเป็นโอกาสอันดีสำหรับ สพร.ที่จะมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดมากขึ้นกับกระบวนการเหล่านี้ เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนหน่วยงานอื่นๆ ให้ดำเนินกิจกรรมที่คล้ายกัน

ด้วยกระบวนการทำงานร่วมกันนี้ สพร. สามารถเพิ่มศักยภาพให้กับหน่วยงานต่างๆ และให้ตระหนักในคุณภาพของข้อมูลที่ต้องคำนึงถึง จัดการอยู่และอาจเปิดเผยต่อสาธารณะได้ การทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐต่างๆ อาจช่วยจัดการกับข้อกังวลที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเปิดเผย เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกือบทั้งหมดหยิบยกประเด็นนี้มาเป็นอุปสรรคต่อการจัดทำชุดข้อมูล

⁹⁸ Government of Canada (2023), 'Open Data user Stories'.

เปิด ผลจากการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการให้เครดิตหน่วยงานต่างๆ ที่สร้างแนวทางปฏิบัติที่ดีด้วยข้อมูลเปิด แม้ว่าปัจจุบันมีการมอบรางวัลให้กับหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านข้อมูลเปิดได้ดี แต่อาจพิจารณาขยายขอบเขตการให้รางวัลที่ครอบคลุมความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรมที่หน่วยงานต่างๆ กำลังดำเนินงานอยู่

ความท้าทายอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นแพร่หลาย คือการใช้เวลาและความพยายามอย่างมาก ในการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลอ่อนไหว ซึ่งต้องใช้การดูแลและพิจารณามากขึ้นในการคัดเลือกข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ กระบวนการที่ท้าทายนี้พบได้ในการทำงานของรัฐบาล ทุกแห่งในการพิจารณาว่าข้อมูลใดบ้างที่สามารถและควรเปิดเผย อย่างไรก็ตาม มีตัวอย่างที่สามารถนำมาศึกษาเป็นแนวทางการทำงานได้ เช่น คำแนะนำจากหน่วยงานความมั่นคงด้านการป้องกันแห่งชาติของสหราชอาณาจักรเกี่ยวกับ “แนวทางที่คำนึงถึงความปลอดภัยในการเปิดและแบ่งปันข้อมูล” (Security-Minded approach to Open and Shared Data⁹⁹)

การสร้างแนวทางการทำงานที่ชัดเจนสามารถช่วยให้ผู้เผยแพร่ข้อมูลเปิดในอนาคต มีความมั่นใจมากขึ้นว่าพวกเขาปฏิบัติตามสิ่งที่จำเป็นเมื่อต้องจัดการกับชุดข้อมูลอ่อนไหว นอกจากนี้ ยังสามารถเสริมด้วยคำแนะนำเพิ่มเติมที่มุ่งแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของข้อมูลอ่อนไหวโดยมีตัวอย่างที่น่าสนใจของสหราชอาณาจักร เช่น หลักปฏิบัติของสำนักงานกรรมาธิการข้อมูล (Information Commissioner’s Office (ICO)) ว่าด้วยการจัดการความเสี่ยงในการปกป้องข้อมูลผ่านการทำข้อมูลนิรนาม¹⁰⁰ ในการเข้าร่วมพัฒนาความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถให้คำแนะนำที่ครอบคลุมมากขึ้นได้ เพื่อให้มั่นใจว่าพวกเขากำลังจัดการข้อมูลตามนโยบาย และจะปฏิบัติตามข้อกำหนดเหล่านี้

อุปสรรคต่อการเผยแพร่ข้อมูลที่เปิดกว้างในปัจจุบัน คือ การขาดแนวทางที่ชัดเจนเพื่อให้ทุกหน่วยงานมีความเข้าใจที่ตรงกันก่อนที่จะมีการกำหนด KPI สำหรับข้อมูลเปิด ซึ่งโดยปกติแล้วจะถูกกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) การสำรวจว่ากระบวนการนี้ดำเนินไปอย่างไรในปัจจุบัน และมีการหารือระหว่าง กพร. กับหน่วยงานต่างๆ รวมถึงระหว่างหน่วยงานต่างๆ เองหรือไม่ แบบฝึกหัดนี้ยังอำนวยความสะดวกในการแบ่งปันแนวปฏิบัติและการเรียนรู้ และส่งเสริมความร่วมมือที่มากขึ้นในการเผยแพร่ข้อมูลแบบเปิดโดยหน่วยงานของรัฐบาลไทย

กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในอูรุกวัย

อูรุกวัยเป็นผู้นำด้านข้อมูลเปิดในละตินอเมริกา มีการกำหนดมาตรฐานระดับสูงในด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของพลเมือง อูรุกวัยยังเป็นผู้นำด้านข้อมูลเปิดจากการจัดอันดับดัชนีข้อมูลเปิดทั่วโลกคู่กับโคลอมเบีย โดยอยู่ในอันดับที่ 12 ของโลก

⁹⁹ National Protective Security Authority (2023), ‘[Security-Minded approach to Open and Shared Data](#)’.

¹⁰⁰ Information Commissioner’s Office (2012), ‘[Anonymisation: managing data protection risk code of practice](#)’.

สูงที่สุดในละตินอเมริกา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นต่อความโปร่งใสและการเข้าถึงข้อมูล อูรุกวัยได้รับการยอมรับในระดับสากลในด้านคุณภาพของรัฐบาลดิจิทัล ความปลอดภัยของข้อมูล การทำงานร่วมกัน และบริการประชาชน และนับเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าในด้านการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการออนไลน์

ความสำเร็จ:

- การสร้างพอร์ทัลข้อมูลเปิด**
 การจัดตั้งแพลตฟอร์ม เช่น พอร์ทัลข้อมูลสาธารณะ (Public Data Portal¹⁰¹) และบัญชีข้อมูลเปิดระดับชาติ (National Open Data Catalog¹⁰²) ทำให้การเข้าถึงข้อมูลของรัฐบาลมีความเป็นประชาธิปไตย ส่งเสริมความโปร่งใสและการตรวจสอบได้
 วาระเกี่ยวกับข้อมูลเปิดและแพลตฟอร์มข้อมูลเปิดขับเคลื่อนโดยตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ ผ่านหน่วยงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศ (Electronic Government and Information Society and Knowledge - AGESIC) และนับตั้งแต่การก่อตั้งในปี 2005 กลยุทธ์ e-Government ของอูรุกวัยได้เปลี่ยนแปลงการให้บริการสาธารณะ และส่งเสริมสังคมแห่งข้อมูลและความรู้ ปัจจุบัน Open Data Catalog ประกอบด้วยชุดข้อมูล 2,452 ชุดซึ่งครอบคลุม 22 หมวดหมู่ รวมถึงวัฒนธรรม กีฬา การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา และสถิติ ซึ่งสนับสนุนโดยองค์กรที่เผยแพร่ข้อมูล 60 แห่ง
- ความร่วมมือด้านข้อมูลเปิด**
 ความพยายามในการทำงานร่วมกันระหว่างภาคประชาสังคมและหน่วยงานภาครัฐส่งผลให้เกิดแอปพลิเคชันที่เป็นนวัตกรรม เช่น A Tu Servicio¹⁰³ ซึ่งได้รับการยอมรับในการประชุมสุดยอด Open Government Partnership (OGP) ที่เม็กซิโกในปี 2558¹⁰⁴ แพลตฟอร์มนี้พัฒนาโดย DATA Uruguay ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดด้านสุขภาพเพื่อให้เข้าถึงได้ และนำเสนอข้อมูลเชิงลึกด้านสุขภาพแก่ประชาชนด้วยภาพ¹⁰⁵

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

มาตรการทางกฎหมาย เช่น การตรากฎหมายที่คล้ายกับกฎหมาย Open Data Law ปี 2558 ของอูรุกวัย สามารถเป็นกรอบการทำงานที่ชัดเจนสำหรับการกำกับดูแลข้อมูลเปิด และปรับปรุงกระบวนการเผยแพร่ข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การกำหนดนโยบายข้อมูลเปิดระดับชาติและการบังคับใช้การปฏิบัติตามข้อกำหนด จะช่วยเพิ่มความยั่งยืนในระยะยาว นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมผ่านโครงการริเริ่มของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่างๆ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส ขณะเดียวกัน การบูรณาการการศึกษาข้อมูลเปิด เข้ากับหลักสูตรอย่างเป็นทางการ สามารถช่วยปลูกฝังบุคลากรให้มีความรู้ด้านข้อมูล การออกกฎระเบียบที่สนับสนุนข้อมูลเปิดจะช่วยอำนวยความสะดวกในการแบ่งปันข้อมูลและส่งเสริมวัฒนธรรมการ เปิดกว้างของข้อมูลทั่วทั้งภาคส่วน สุดท้ายนี้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนจะทำให้เกิดการกระจายชุดข้อมูลที่มีอยู่และสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม ได้ แนวทางที่มีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสังคมช่วยในการสื่อสารเกี่ยวกับประโยชน์และบทบาทที่ภาคส่วนต่างๆ ควรปฏิบัติเพื่อให้เกิดความพยายามสร้างข้อมูลที่เปิดเผย

¹⁰¹ Sitio oficial de la República Oriental del Uruguay, '[Datos Abiertos](#)'.

¹⁰² Gub.uy, '[Catalogo de datos abiertos](#)'.

¹⁰³ A Tu Servicio, <http://atuservicio.uy/>

¹⁰⁴ Open Government Partnership (2015), '[Open Government Partnership Global Summit Mexico](#)'.

¹⁰⁵ Open Data Handbook, '[Saludos - health and open data in Uruguay and Argentina](#)'.

โครงสร้างพื้นฐานข้อมูลเปิด

เมื่อสอบถามผู้ให้สัมภาษณ์ว่าชุดข้อมูลใดที่พวกเขาต้องการเปิดเผยต่อสาธารณะหรือแบ่งปันในวงกว้างมากขึ้น

คำตอบหนึ่งระบุถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันมากขึ้นระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

เพื่อให้แน่ใจว่ามีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิด อุปสรรคที่ใหญ่ที่สุดประการหนึ่ง

คือการรับรู้ถึงการมีอยู่ของชุดข้อมูลบางชุด

ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการค้นหาข้อมูลบนแพลตฟอร์ม

ยังคงมีความไม่แน่นอนว่าข้อมูลที่พวกเขาต้องการนั้น

มีอยู่บนแพลตฟอร์มข้อมูลของรัฐบาลแล้วหรือไม่ นอกจากนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์อีกท่านหนึ่งตั้งข้อสังเกตว่าพวกเขาอาจได้รับประโยชน์จากข้อมูลที่เชื่อว่าหน่วยงาน

กำกับดูแลอาจมีอยู่แล้ว แต่ก็ไม่มั่นใจว่าเป็นเช่นนั้นจริงหรือไม่

การค้นพบนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลเปิดที่มาพร้อมกับข้อมูล

ในกรณีที่ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ การพิจารณาจัดรายการข้อมูลที่มีอยู่อาจเป็นประโยชน์

ตัวอย่างเช่น แคตตาล็อกข้อมูลขององค์กรถ่านหิน (Coal Authority's data catalogue¹⁰⁶)

การทำให้คลังข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะเหล่านี้สามารถอำนวยความสะดวกในการขอข้อมูลและ

ลดความไม่แน่นอนเกี่ยวกับประเภทของข้อมูลที่หน่วยงานต่างๆ ถือครอง

การเพิ่มประสิทธิภาพวิธีการทำงานและประสิทธิภาพที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเปิด

การปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการข้อมูลเปิดเป็นสิ่งสำคัญ

ที่ทำให้แน่ใจว่าการเผยแพร่ข้อมูลที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันกระบวนการขออนุญาตชุดข้อมูลเปิดมักมีขั้นตอนการพิจารณาที่ยืดเยื้อระหว่างหน่วยงาน

ภาครัฐ ส่งผลให้เกิดความล่าช้าอย่างมาก

การขาดขั้นตอนการทำงานและการประสานงานที่คล่องตัวส่งผลให้ประสิทธิภาพลดลง

นอกจากนี้ ทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่เพียงพอและการขอข้อมูลและเอกสารเพิ่มเติมในระยาระยะชั้น

มีส่วนทำให้เกิดภาระด้านการบริหารเพิ่มเติมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

ข้อพิจารณาที่เป็นไปได้ประการหนึ่งคือ การนำร่องรับจดหมายเฉพาะมาใช้โดย สพร. เพื่อ

การตอบข้อสอบถามจากหน่วยงานต่างๆ

และการพัฒนากระบวนการคัดแยกเพื่อตอบสนองต่อคำถามเหล่านี้ในเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้

อาจพิจารณาแนวทางจัดการความคาดหวังผ่าน

การกำหนดกรอบเวลาในการตอบกลับโดยประมาณ

ตามปริมาณคำขอที่กำลังดำเนินการในขณะนั้นอาจเป็นประโยชน์

ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งตั้งข้อสังเกตว่าหน่วยงานของพวกเขาแบ่งปันข้อมูลเพิ่มเติมตามคำขอที่ได้รับ

ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ประเภทของข้อมูลเพิ่มเติมที่ควรพิจารณาว่าจะเปิดเผยต่อสาธารณะ

การดำเนินการเพื่อระบุจำนวนและประเภทของคำขอที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐสำหรับข้อมูล

เฉพาะ สามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเปิดเผยชุดข้อมูลเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

ซึ่งจะสามารถสร้างประสิทธิภาพให้กับหน่วยงานต่างๆ

¹⁰⁶ Coal Authority (2019), 'Geospatial Data Catalogue: Coal Authority'.

ด้วยการลดจำนวนคำขอที่ต้องตอบสนองสำหรับข้อมูลเพิ่มเติม
แนวคิดนี้สอดคล้องกับงานก่อนหน้าของ ODI
ที่ทำร่วมกับตำรวจนครบาลของสหราชอาณาจักร¹⁰⁷
ที่ต้องการลดระยะเวลาที่องค์กรใช้เพื่อตอบสนองต่อคำร้องขอเกี่ยวกับเสรีภาพในการเข้าถึง
ข้อมูลผ่านการเผยแพร่ชุดข้อมูลเพิ่มเติมอย่างเปิดเผย

อย่างไรก็ตาม

เป็นที่น่าสังเกตว่าการทำให้ชุดข้อมูลที่ถูกร้องขอบ่อยเหล่านี้นพร้อมใช้งานอย่างเปิดเผยจะเป็นประโยชน์ก็ต่อเมื่อข้อมูลเหล่านั้นสามารถค้นหาได้ง่าย และมีวิธีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ
สามารถสอบถามว่าข้อมูลดังกล่าวได้ถูกเผยแพร่ไปแล้วหรือไม่
ประเด็นเหล่านี้เน้นย้ำความจำเป็นที่ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลเปิดที่มีประสิทธิภาพ เช่น
แคตตาล็อกข้อมูลเปิดที่สามารถให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับชุดข้อมูลต่างๆ
รวมถึงเมตาดาต้าที่เกี่ยวข้อง
ด้วยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสดงให้เห็นถึงคุณค่า
ที่เกิดขึ้น เช่นเวลาที่สามารถช่วยประหยัดได้ ผ่านความพยายามในการทำให้ข้อมูลเปิดเผย
โดยปริยาย

กรณีศึกษา: ข้อมูลเปิดในสโลวาเกีย

สโลวาเกียมีความก้าวหน้าครั้งสำคัญในการเสริมสร้างระบบนิเวศของข้อมูลเปิด
ซึ่งเห็นได้จากอันดับที่ดีขึ้นในการประเมินของ EU Open Data Maturity ปี 2566¹⁰⁸
ความมุ่งมั่นของประเทศในการปรับปรุงความพร้อมของข้อมูลเปิดภายในสหภาพยุโรป
เห็นได้จากโครงการริเริ่มต่างๆ ที่มุ่งส่งเสริมความโปร่งใสและการทำงานร่วมกัน สโลวาเกียเป็นส่วนหนึ่งของ Open
Government Partnership และได้จัดทำแผนปฏิบัติการฉบับทบทวนสำหรับปี 2565-2567¹⁰⁹

ความสำเร็จ:

- การสร้างพอร์ทัลข้อมูลเปิดใหม่**
พอร์ทัลนี้ถูกสร้างขึ้นภายใต้โครงการ: "บริการอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานรัฐบาลสโลวัก - eDemocracy
และรัฐบาลเปิด" ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณของสหภาพยุโรป
การปรับปรุงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงโซลูชันซอฟต์แวร์เท่านั้น
แต่ยังรวมถึงการปรับปรุงด้านความปลอดภัยทางเทคโนโลยีของการดำเนินงานด้วย
พอร์ทัลดังกล่าวรวบรวมชุดข้อมูลที่หลากหลายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ผ่านลิงก์หรือการค้นหาโดยตรง
นอกจากนี้ยังมีตัวเลือกการจัดเก็บข้อมูลและเครื่องมือแสดงภาพที่ปรับให้เหมาะกับประเภทและการใช้งาน
ข้อมูลที่แตกต่างกัน
- การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมสำหรับผู้ดูแลข้อมูล**

¹⁰⁷ ODI (2022), 'Metropolitan Police Open Data Strategy'.

¹⁰⁸ data.europa.eu (2023), '2023 Open Data Maturity Report'.

¹⁰⁹ Open Government Partnership (2023), 'Slovak Republic Action Plan Review 2022-2024'.

มีการจัดฝึกอบรมตามเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะของข้าราชการและผู้ดูแลข้อมูล
ความคิดริเริ่มเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นแพลตฟอร์มที่มีคุณค่าสำหรับการสร้างเครือข่ายและส่งเสริมการพูดคุย
เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติด้านข้อมูลเปิดระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- **การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน**
มีการจัดตั้งพอร์ทัลเกี่ยวกับวิธีการเฉพาะและการหาหรือคณะทำงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารแ
และการแบ่งปันความรู้ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ความมุ่งมั่นร่วมกันและกิจกรรมความร่วมมือถูกสร้างขึ้นทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ
โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภาคประชาสังคมและความร่วมมือภายใต้ Open Government
Partnership
- **แนวทางการมีส่วนร่วมในการประเมินผลกระทบของ Open Data**
การพัฒนาวิธีการวัดผลกระทบของข้อมูลเปิดมีลักษณะของการใช้แนวทางแบบมีส่วนร่วม โดยดึงดูด
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายมาร่วมในกระบวนการนี้ แนวทางที่ครอบคลุมนี้
ทำให้มั่นใจได้ว่าการพิจารณามุมมองที่หลากหลาย
ซึ่งนำไปสู่การรอบการประเมินที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- **การพัฒนาวิธีการวัดผลกระทบแบบง่ายของ Open Data Impact**
มีการกำหนดวิธีการที่ครอบคลุมเพื่อประเมินผลกระทบของโครงการริเริ่มด้านข้อมูลเปิด
โดยมุ่งเน้นไปที่การเข้าถึง การใช้ประโยชน์ และผลกระทบโดยรวมภายในภาครัฐ
วิธีการนี้รวมชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องในระดับรัฐบาล
เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง
การประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถูกจัดขึ้นเพื่อปรับวิธีการวัดผลกระทบ
นำมาซึ่งการจัดทำกรอบการทำงานที่เข้มแข็งสำหรับการวัดผลกระทบของข้อมูลเปิดในปี 2565 และ 2566
ตัวอย่างที่โดดเด่นของแนวคิดนี้ได้แก่ โครงการ Open Wood
ซึ่งกล่าวถึงประเด็นสำคัญในภาคป่าไม้ของสโลวาเกีย
และอำนวยความสะดวกในการตัดสินใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับไม้อย่างโปร่งใส นอกจากนี้ โครงการริเริ่ม 'Atlas
of Roma Communities'¹¹⁰ ยังช่วยเหลือรัฐบาลในการจัดสรรทรัพยากรให้กับชุมชนชายขอบ
ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่จับต้องได้ของโครงการริเริ่มข้อมูลเปิดในการจัดการกับความท้าทายทางสังคม

ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัลในประเทศไทย:

ความท้าทายสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลเปิดในประเทศไทยคือ
ความเข้าใจที่จำกัดของรัฐบาลเกี่ยวกับประโยชน์ของข้อมูลเปิด
การทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาวิธีการวัดผลของข้อมูลเปิดที่เข้าใจง่ายและมีประสิทธิภาพ
ช่วยสร้างความเข้าใจที่แท้จริงให้กับหน่วยงานต่างๆ และส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับการทำงานด้านข้อมูลเปิด

¹¹⁰ rroma.org (2018), 'Slovakia: Atlas'.

ความท้าทายในการรับข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ

จากการวิจัยของ ODI พบว่าการรับข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ถือเป็นความท้าทายอย่างมาก เนื่องมาจากการขาดการประสานงานภายใน ดูเหมือนว่าบทบาทหลักของฝ่ายไอทีไม่ได้เน้นที่การสนับสนุนด้านข้อมูลเปิด แต่เป็นการสนับสนุนกระบวนการทางเทคนิคในทีมต่างๆ ดังนั้น การมุ่งเน้นที่การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานด้านไอทีอาจยังไม่ตรงเป้าหมาย เนื่องจากพวกเขาไม่ได้เป็นเจ้าของข้อมูล ในทางกลับกัน มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความตระหนักรู้ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่เป็นเจ้าของข้อมูล ที่อาจไม่ได้ตระหนักถึงคุณค่าของข้อมูลอย่างเพียงพอ แม้ว่าโดยทั่วไปแล้วผู้เชี่ยวชาญด้านไอทีจะให้การสนับสนุนเชิงเทคนิค แต่ความสามารถในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ข้อมูลเปิดอาจมีจำกัด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมภายในหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจในการส่งเสริมแผนและกลยุทธ์ข้อมูลเปิด นอกจากนี้ ขอบเขตของความพยายามในการสร้างความตระหนักรู้ควรขยายออกไปนอกเหนือจากแผนกไอทีเพื่อให้ครอบคลุมโครงสร้างองค์กรทั้งหมด

การสื่อสารและการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐบาลที่ไม่เพียงพอ

มีความเห็นตรงกันว่าหน่วยงานของรัฐยังขาดช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านข้อมูล เมื่อหารือเกี่ยวกับโครงการริเริ่มด้านข้อมูลเปิด จำเป็นต้องจัดการกับวิธีปฏิบัติในการแบ่งปันข้อมูลภายในรัฐบาลไทย สเปกตรัมข้อมูลแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างการแบ่งปันข้อมูลและโครงการริเริ่มข้อมูลเปิด การทำงานร่วมกันและการสื่อสารที่ดีขึ้นระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานต่างๆ ถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาข้อมูลเปิด

ในส่วนนี้ ODI ได้ยกข้อค้นพบที่สำคัญจากการสัมภาษณ์วิจัยและการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งได้จัดกลุ่มออกเป็นด้านต่างๆ ที่มีความแตกต่าง จัดการได้ และสามารถช่วยแจ้งการพัฒนากิจกรรมเพื่อเพิ่มการเผยแพร่และการใช้ข้อมูลแบบเปิดเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับรัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย หากเป็นไปได้ ODI ได้แนบข้อค้นพบเหล่านี้และการดำเนินการที่อาจเกิดขึ้นกับกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับการทดลองใช้ในประเทศที่มีความก้าวหน้าอย่างมากในการเผยแพร่และการใช้ข้อมูลเปิด ในส่วนสุดท้ายของรายงาน ได้มีการระบุขั้นตอนต่อไปและคำแนะนำสำหรับการพิจารณาเพิ่มเติมโดย สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ในประเทศไทย

การดำเนินงานขั้นต่อไปและข้อเสนอแนะ

คำแนะนำต่อไปนี้จะจัดลำดับความสำคัญตามความถี่ที่มีการหยิบยกประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดการสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ บนพื้นฐานข้อมูลนี้ คณะผู้วิจัยเชื่อว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายด้วยการมุ่งเน้นไปที่ข้อเสนอแนะตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ควรสังเกตว่าข้อเสนอแนะแต่ละข้อต้องใช้ความพยายามในระดับที่แตกต่างกันตามตัวชี้วัดที่ถูกระบุไว้ในแต่ละประเด็น

1. สพร. ควรพิจารณาเสริมสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการทำงานร่วมกันได้กับหลักการของข้อมูลเปิด

- เห็นได้ชัดว่าจะมีประโยชน์ในการสร้างความตระหนักว่าความคิดริเริ่มด้านข้อมูลเปิดสามารถทำงานร่วมกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้ กรณีเหล่านี้เกิดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ด้วยการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการกำกับดูแลข้อมูลใหม่ๆ เช่น เทคโนโลยีการเพิ่มความเป็นส่วนตัว สพร. อาจพิจารณาพัฒนาแนวทางที่คล้ายกันกับแนวทางที่คำนึงถึงความปลอดภัยสำหรับข้อมูลเปิดและข้อมูลที่ถูกแบ่งปันของสหราชอาณาจักร (Security-Minded approach to Open and Shared Data¹¹¹) โดยนำมาต่อยอดกับ Open Data Process Quick Guide¹¹² ของ สพร.
- ควรมีความพยายามในการเสริมสร้างเส้นทางระหว่าง "ปลอดภัยโดยปริยาย" (secure by default) และ "เปิดโดยปริยาย" (open by default) ซึ่งสามารถทำได้ผ่านการสื่อสารที่มากขึ้นทั่วทั้งรัฐบาลไทยและสังคม ด้วยการเน้นย้ำว่าการเผยแพร่ข้อมูลเปิดไม่ขัดต่อกฎเกณฑ์การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการเปิดโดยปริยายไม่ได้หมายถึงการละเลยความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัย หรือการพิจารณาทางกฎหมายและจริยธรรมข้อมูล แต่ในทางกลับกัน เป็นการยอมรับแนวคิดของ "สเปกตรัมของการเปิดกว้าง" (ดู [สเปกตรัมข้อมูล](#)) สเปกตรัมนี้แสดงให้เห็นว่าความพร้อมใช้งานของข้อมูลมีตั้งแต่การเข้าถึงโดยบุคคลหรือกลุ่มเฉพาะไปจนถึงการเปิดเผยต่อทุกคน
- การส่งเสริมและรักษาความมุ่งมั่นต่อแนวทาง "ข้อมูลเปิดโดยปริยาย" จำเป็นต้องได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ แม้จะมีความท้าทายในช่วงแรกๆ แต่การเน้นย้ำถึงผลประโยชน์ระยะยาวของข้อมูลเปิด และการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมภายในหน่วยงานก็มีความสำคัญ

2. สพร. ควรสนับสนุนองค์กรต่างๆ ที่ส่งเสริมข้อมูลเปิดเพื่อเน้นการนำข้อมูลกลับมาใช้ใหม่ ประโยชน์ของข้อมูล รวมถึงผลผลิต ประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อรัฐบาลที่เพิ่มขึ้น ¹¹³

- ผลการศึกษาที่สำคัญคือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมากยังต้องการความเชื่อมั่นเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ที่จับต้องได้ของข้อมูลเปิด

¹¹¹ National Protective Security Authority (2023), '[Security-Minded approach to Open and Shared Data](#)'.

¹¹² สพร. (2020), '[Open Data Process Quick Guide](#)'.

¹¹³ OECD iLibrary (2022), '[Open and Connected Government Review of Thailand](#)'.

ยังสามารถรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับผลประโยชน์เหล่านี้ได้มากเท่าใด
ก็จะยิ่งสร้างกรณีศึกษาที่ช่วยทำให้ข้อมูลเปิดกว้างมากขึ้นเท่านั้น
การดำเนินดังกล่าวจะต้องใช้เวลา ทรัพยากร และการลงทุนไม่น้อย อย่างไรก็ตาม
มีความพยายามที่มีอยู่แล้วในการแสวงหาแรงบันดาลใจ
รวมถึงกรณีศึกษาที่น่าสนใจในรายงานเล่มนี้เกี่ยวกับ[ข้อมูลเปิดในแคนาดา](#)

- ส่งเสริมการนำข้อมูลมาใช้ซ้ำเพื่อปรับปรุงการใช้ข้อมูลเปิด
ทำให้มั่นใจว่าการเผยแพร่ข้อมูลจะตอบสนองวัตถุประสงค์เฉพาะผ่านโครงการริเริ่ม
ด้านนวัตกรรมเปิด เช่น แชนด์บ็อกซ์ แฮ็กกาธอน
และรางวัลและโครงการแข่งขันเกี่ยวกับข้อมูลเปิด
 - ในกรณีที่โครงการแข่งขันด้านข้อมูลเปิดแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพใน
ฐานะแนวทางด้านนวัตกรรม สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ เช่น คู่มือ ODI-
Open Data for Development (OD4D)¹¹⁴ และคู่มือ Nesta-ODI
Open Data Challenge Series Handbook¹¹⁵
เพื่อจัดโครงสร้างและดำเนินโครงการแข่งขันด้านข้อมูลเปิดอย่างเหม
าะสม
การศึกษาระบุว่าตัวคูณทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการแข่งขันด้านข้อมูล
เปิดอาจมีตั้งแต่ 5 ถึง 10 เท่า¹¹⁶

3. สพร.

สามารถมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการให้สิทธิใช้งานข้อมูลและมาตรฐานทั่วทั้งรัฐบาล
ไทยผ่านการสร้างคำแนะนำและทรัพยากรเพิ่มเติมสำหรับหน่วยงานต่างๆ

- มาตรฐานแบบเปิดสามารถสนับสนุนข้อมูลให้มีคุณภาพดีขึ้น
โดยการกำหนดกฎเกณฑ์ว่าควรแบ่งปันอะไรและจะแบ่งปันอย่างไร
มาตรฐานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระบุรูปแบบทั่วไปและกฎที่ใช้ร่วมกัน
ซึ่งนำไปสู่ข้อมูลที่สอดคล้องกัน
มาตรฐานที่ดีสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลจะช่วยแก้ปัญหาเฉพาะและสร้างเครื่องมือใน
การตรวจสอบว่าข้อมูลมีโครงสร้างที่เหมาะสมหรือไม่
- กิจกรรมที่ สพร. สามารถพิจารณาดำเนินการได้คือ
การทบทวนมาตรฐานข้อมูลเปิดที่มีอยู่ซึ่งสามารถนำไปใช้หรือปรับเปลี่ยนได้ก่อนที่จะส
ร้างมาตรฐานใหม่
- มีเครื่องมือมากมายในการค้นหามาตรฐานแบบเปิด¹¹⁷ ตั้งแต่ [schema.org](#)
ไปจนถึงไดเรกทอรีมาตรฐานข้อมูลเปิด¹¹⁸ เมื่อเลือกมาตรฐานแบบเปิดที่จะใช้
ตรวจสอบให้แน่ใจว่าคุณได้ประเมินวิธีการเลือกมาตรฐานแบบเปิด¹¹⁹ อย่างถูกต้อง
ควรใช้หรือปรับเปลี่ยน checklist

¹¹⁴ ODI (2017), 'What works in open data challenges'.

¹¹⁵ Nesta and ODI (2015), 'Open Data Challenges series Handbook'.

¹¹⁶ ODI (2015), 'Investment in Open Data Challenge Series could see 5 to 10-fold return to UK economy over 3 years'.

¹¹⁷ ODI (n.d.), 'Open Standards for Data'.

¹¹⁸ [Open Data Standards Directory](#) (2017).

¹¹⁹ ODI (n.d.), 'How to choose an open standard'.

สำหรับการเลือกมาตรฐานแบบเปิดเพื่อให้แน่ใจว่าคุณได้เลือกรายการที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของคุณ¹²⁰

- ในบางกรณี อาจพิจารณาการสร้างมาตรฐานแบบเปิด แต่การสร้างมาตรฐานแบบเปิดใหม่ต้องใช้เวลาและทรัพยากรมาก และต้องใช้ความเข้าใจที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหาที่ต้องมีการแก้ไของค์กรและเทคโนโลยีอื่นๆ ในระบบนิเวศ ชุมชนของผู้ใช้ที่มีศักยภาพ และวิธีการรับประกันความยั่งยืน การทำตามแนวทางแนะนำที่มีอยู่ในการพัฒนามาตรฐานจะมีประโยชน์หากเลือกแนวทางนี้

4. สพร.

การทำงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพข้อมูลและทำให้ข้อมูลสามารถวิเคราะห์ประมวลผลต่อได้ง่ายเพื่อเพิ่มการใช้งานข้อมูล

- ชุดข้อมูลแต่ละชุดควรมีลิงก์ไปยังการให้สิทธิ์ในการใช้งาน หรือข้อกำหนดการใช้งานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบข้อมูลที่เครื่องสามารถอ่านได้ (machine readable) ในการเริ่มต้น แค็ตตาล็อกข้อมูลเปิดควรมีชื่อและ URL อย่างเป็นทางการของใบอนุญาต หรือข้อกำหนดการใช้งานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบข้อมูลที่เครื่องสามารถอ่านได้ (machine readable) สำหรับแต่ละชุดข้อมูล ควรมีการจำกัดจำนวนใบอนุญาตให้สิทธิ์ใช้งานข้อมูลเปิดให้เหลือหนึ่งสิทธิ์ต่อแค็ตตาล็อก นอกจากนี้ ควรจัดเตรียมและตรวจสอบองค์ประกอบของเมตาดาต้า เช่น รูปแบบข้อมูล ความถี่ในการอัปเดต ความครอบคลุมเชิงพื้นที่ และความครอบคลุมเชิงเวลา ควรจัดทำและกำหนดรูปแบบข้อมูลสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลเปิด เพื่อลดความสับสนในหมู่ผู้ใช้ สิ่งนี้จะเป็นประโยชน์หากมีการบรรจุอยู่ในแนวทางคำแนะนำที่ชัดเจนของ สพร.
- การสร้างรูปแบบข้อมูลที่เป็นมาตรฐานและโปรโตคอลด้านการสื่อสาร ถือเป็นสิ่งสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการแบ่งปันข้อมูล และหลีกเลี่ยงความไม่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ จึงแนะนำให้จัดทำแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบข้อมูลและมาตรฐานการสื่อสาร และเผยแพร่ข้อมูลนี้ไปยังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในองค์กรของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ดำเนินการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับข้อมูลเปิดในปัจจุบันและทักษะที่จำเป็น และพัฒนาแผนการฝึกอบรม

- สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควรสำรวจการดำเนินการประเมินความรู้ข้อมูลโดยใช้กรอบทักษะข้อมูล (Data Skills Framework¹²¹) ในหน่วยงานภาครัฐต่างๆ การประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานมีการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากรของตนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยสร้างสมดุลระหว่างความเป็นผู้นำและความสามารถทางเทคนิค

¹²⁰ ODI (n.d.), 'A checklist for choosing open data standards'.

¹²¹ ODI (2020), 'Data Skills Framework'.

ขึ้นอยู่กับบทบาทและความรับผิดชอบที่จำเป็นในแต่ละองค์กร จากนั้น
หน่วยงานเหล่านี้ควรพัฒนาโปรแกรมทักษะความรู้เกี่ยวกับ
ข้อมูลที่ปรับให้เหมาะกับแต่ละบุคคลตามความต้องการที่ระบุจากการประเมิน

- นอกจากนี้ ตัวแทนจาก สพร.
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อเป็นผู้สนับสนุนองค์ประกอบที่สำคัญ
ของการเผยแพร่และการใช้ข้อมูลเปิด
- นอกจากนี้ จำเป็นต้องจัดเตรียมทรัพยากรในการฝึกอบรมให้บุคลากรของรัฐทุกคน
เพื่อทำความเข้าใจลักษณะพื้นฐานของข้อมูลเปิดและการเข้าถึงข้อมูลโดยผู้ใช้
หลักสูตร eLearning ของ ODI เกี่ยวกับหลักสำคัญในการเปิดข้อมูล (Open Data
Essentials)¹²² และการค้นหาเรื่องราวในข้อมูล (Finding Stories in Data)¹²³
สามารถใช้เป็นสื่อแนะนำที่หลากหลายซึ่งเหมาะสำหรับบุคคลที่เพิ่งเริ่มเรียนหรือต้องการ
ทบทวนความรู้

6. สพร. ควรพิจารณาข้อมูลเปิดและการแบ่งปันข้อมูลให้เป็นการทำงานที่ต่อเนื่อง

- การวิจัยของเราแสดงให้เห็นถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของสถาบันข้อมูลในภาคส่วนต่าง
ๆ¹²⁴ มีข้อเสนอแนะให้ สพร.
พิจารณาสำรวจศักยภาพของสถาบันข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจและ
ผลกระทบทางสังคม
เป็นส่วนเสริมในความพยายามเสริมสร้างศักยภาพรัฐบาลผ่านข้อมูลเปิด
- สพร. จำเป็นที่จะต้องระบุและวางแผนบทบาทต่างๆ
ที่สถาบันข้อมูลสามารถตอบสนองได้ในประเทศไทย
ขณะเดียวกันก็สนับสนุนให้หน่วยงานกำกับดูแลอื่นๆ ปฏิบัติเช่นเดียวกัน นอกจากนี้
ในภาคส่วนที่ไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลอย่างเป็นทางการ
รัฐบาลไทยควรพิจารณาใช้ประโยชน์จากองค์กรอุตสาหกรรม องค์กรการค้า
และสหภาพแรงงาน เพื่อทำหน้าที่เป็นสถาบันข้อมูล
บทบาทเหล่านี้อาจรวมถึงการอำนวยความสะดวกในการแบ่งปันข้อมูลและการส่งเสริม
ศักยภาพบุคคลให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการดูแลข้อมูล
- สพร. และหน่วยงานรัฐบาลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควรสำรวจแนวทางการมีส่วนร่วมมากขึ้น
เช่น สถาบันข้อมูลที่ทำงานแบบ bottom-up¹²⁵
เพื่อให้แน่ใจว่าประชาชนและธุรกิจสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการรว
บรวม ดูแลรักษา แบ่งปัน และเผยแพร่ข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่รัฐ
- สพร. ควรร่วมมือกับสถาบันข้อมูลระดับนานาชาติและระดับภูมิภาคที่มีอยู่ เช่น Open
Net Zero และ Open Development Mekong
เพื่อทำความเข้าใจแนวทางการทำงานร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลที่ซับซ้อน¹²⁶
- ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการติดต่อกัน
โดยใช้แรงบันดาลใจจากสถาบันข้อมูลที่ประสบความสำเร็จ เช่น Stream หรือ
OpenActive ซึ่งมีเป้าหมายสนับสนุนการทำงานของ สพร. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ
ในการจัดตั้งสถาบันข้อมูลของตนเอง

¹²² ODI (n.d.), ‘[Open Data Essentials](#)’.

¹²³ ODI (n.d.), ‘[Finding Stories in Data](#)’.

¹²⁴ ODI (2022), ‘[Measuring the impact of data institutions](#)’.

¹²⁵ ODI (2021), ‘[What are ‘bottom-up’ data institutions and how do they empower people?](#)’.

¹²⁶ Open Development Initiative (2015), Open Development Mekong, Open Development Initiative
(2015), ‘[Open Development Mekong](#)’.

เพื่อดูแลข้อมูลอย่างมีความรับผิดชอบ

กิจกรรมเหล่านี้สามารถนำไปสู่แนวทางการทำงานที่ออกแบบให้เหมาะสมกับองค์กร และโอกาสในการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์

ในขณะเดียวกันก็จุดประกายการพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วย นอกจากนี้ ยังช่วยสนับสนุนให้เกิดกลยุทธ์และทรัพยากรที่ใช้ได้จริง เพื่อสร้างวัฒนธรรมของการตัดสินใจและนวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

7. สพร. ควรพิจารณาสร้างแนวทางการทำงานร่วมกันที่ชัดเจนสำหรับหน่วยงานต่างๆ และเพิ่มช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลเปิด

- การกำหนดผู้ประสานงานหลักสำหรับการสอบถามเร่งด่วนและการปรับปรุง การเข้าถึงทรัพยากรของ สพร. จะช่วยให้การดำเนินงานราบรื่นขึ้น และส่งเสริมสภาพแวดล้อมข้อมูลเปิดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
 - "แชมป์เปี้ยนด้านข้อมูลเปิด" สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อหลักภายในหน่วยงานภาครัฐที่สามารถให้คำแนะนำเพื่อนร่วมงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูล หรือการใช้ข้อมูลเปิด
- แชมป์เปี้ยนเหล่านี้ควรได้รับมอบหมายให้สนับสนุนนโยบายข้อมูลเปิด ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ และทำให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

8. การสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งผ่านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่าย รัฐบาลไทยสามารถเพิ่มผลกระทบด้านข้อมูลเปิดและส่งเสริมวัฒนธรรมของการตัดสินใจที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลในภาคส่วนต่างๆ โดยประสานความร่วมมือตามลำดับความสำคัญเชิงกลยุทธ์และความต้องการของสังคม

- ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้แน่ใจว่ามีความพยายามในการประสานงานในโครงการริเริ่มข้อมูลเปิด
- ความร่วมมือนี้จะอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรข้อมูล แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด และความเชี่ยวชาญทางเทคนิค ระหว่างหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ซึ่งท้ายที่สุดแล้วจะเป็นการปรับปรุงการเข้าถึงและ การใช้งานข้อมูลของรัฐบาล
- ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของรัฐบาล¹²⁷
- ความพยายามในการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนเหล่านี้สามารถให้ข้อมูลเชิงลึก และทรัพยากรที่มีคุณค่า รวมถึงโซลูชันที่เป็นนวัตกรรม เพื่อจัดการกับความท้าทายที่ซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งปันข้อมูล
- ข้อกังวลด้านความเป็นส่วนตัว และการกำหนดนโยบายที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ด้วยการใช้อย่างมีประสิทธิภาพและความมุ่งมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย ความร่วมมือดังกล่าวสามารถนำไปสู่การริเริ่มข้อมูลเปิดที่ครอบคลุม โปร่งใส และสร้างผลกระทบเชิงบวกมากขึ้น

¹²⁷ OECD iLibrary (2022), 'Open and Connected Government Review of Thailand'.

- สพร.
ยังอาจพิจารณาความเป็นไปได้ในการเป็นสมาชิกของโครงการริเริ่มระดับนานาชาติ
เช่น [Open Government Partnership](#)¹²⁸
- 9. สพร.และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควรจัดลำดับความสำคัญของการ
บูรณาการจริยธรรมข้อมูลเข้ากับกระบวนการข้อมูลขององค์กร
- การใช้ Data Ethics Canvas ของ ODI¹²⁹ หรือโมเดลความพร้อมด้านจริยธรรมข้อมูล
(Data Ethics Maturity Model¹³⁰)
สามารถใช้เป็นแนวทางการประเมินพื้นฐานเพื่อประเมินขอบเขตที่วัฒนธรรมและแนวป
ฏิบัติด้านจริยธรรมข้อมูลถูกบูรณาการทั่วทั้งองค์กร

¹²⁸ [Open Government Partnerships](#) (2567)

¹²⁹ ODI (2021), '[The Data Ethics Canvas](#)'.

¹³⁰ ODI (2022), '[Data Ethics Maturity Model: benchmarking your approach to data ethics](#)'.

ภาคผนวก: ระเบียบวิธีวิจัย

ตลอดการดำเนินโครงการ ทีมวิจัยของ ODI พยายามที่จะระบุถึงโอกาสสำหรับ สพร.

ในการเพิ่มขีดความสามารถให้กับรัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยด้วยข้อมูลเปิด
ในขั้นตอนแรกของการวิจัยนี้ ODI ได้ทำการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยมุ่งเน้นไปที่:

- การประเมินบริบททางกฎหมาย กฎระเบียบ และจริยธรรม
ของระบบนิเวศข้อมูลของรัฐบาลไทย
- การประเมินบริบทโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลของระบบนิเวศข้อมูลของรัฐบาลไทย

ในขั้นต่อมา ได้มีการวิเคราะห์พื้นฐานเพื่อพิจารณาว่าหน่วยงานภาครัฐใช้ข้อมูลเปิดอย่างไร
อุปสรรคบางประการในปัจจุบันต่อการใช้งานคืออะไร และโอกาสที่จะปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น
ทั้งนี้ ODI ร่วมมือกับบริษัท โบลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย)

ในการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ซึ่งมีทั้งการสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งหมด 3 ครั้ง

การสัมภาษณ์มีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมกรณีศึกษา
และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความท้าทายและอุปสรรคของแต่ละกรณี
รวมถึงทดสอบข้อเสนอแนะของแนวทางเพื่อจัดการกับปัญหาเหล่านั้น
องค์กรที่เข้าร่วมในการสัมภาษณ์ประกอบด้วย:

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.)
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.)
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.)
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.)
- กรมศุลกากร
- กรมควบคุมมลพิษ
- กรมควบคุมโรค

มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 ครั้ง เพื่อสำรวจระบบนิเวศของข้อมูลเปิดทั่วทั้งรัฐบาลไทย
โดยเน้นไปที่ทัศนคติและอุปสรรคต่อการทำงาน รวมถึงการใช้ข้อมูลเปิดในปัจจุบัน
การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 3 ถูกออกแบบให้เป็นกิจกรรมการเสริมสร้างขีดความสามารถ
โดยอิงจากผลการวิจัย

และมีเนื้อหาที่เน้นไปที่การจัดการกับความท้าทายในปัจจุบันระหว่างหน่วยงานภาครัฐของประ
เทศไทย รายละเอียดการอบรมทั้ง 3 ครั้ง มีดังนี้

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 - Open Data Maturity

ผู้เข้าร่วมงาน 24 คน ประกอบด้วยผู้แทนจาก ODI สพร.

สถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานสถิติแห่งชาติ
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
และสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 - การนำเสนอผลการวิจัยและข้อเสนอแนะเบื้องต้น

ผู้เข้าร่วมงาน 11 คน ประกอบด้วยผู้แทนจาก ODI สพร.

และสถานเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 3 - Open Data Capacity Building

ผู้เข้าร่วมงาน 35 คน ประกอบด้วยผู้แทนจาก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

กระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การเคหะแห่งชาติ, กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมทางหลวง และกระทรวงแรงงาน

การประชุมเชิงปฏิบัติการทั้ง 3 นี้ เป็นโอกาสในการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับรายงานเล่มนี้
ในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 3

มีการอภิปรายระหว่างผู้เข้าร่วมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะเบื้องต้นที่ได้มาจากการ
สัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมเชิงปฏิบัติการสองครั้งแรก

ข้อเสนอแนะนี้บ่งบอกถึงการจัดลำดับความสำคัญซึ่งได้ถูกรวบรวมมาในรายงานฉบับนี้